10

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

12 СЕНТЯБРЬ, 1982 ЙИЛ, ЯКШАНБА № 208 (2.614). Баҳоси 3 тийин.

ТЕРИМДА БАЙРОҚДОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1982 ЙИЛ МАВСУМИ БОШЛАНГАНДАН БУЁН ДАВЛАТГА ПАХТА СОТИШ ЮЗАСИДАН ОБЛАСТЛАР, РАЙОНЛАР, СОВХОЗЛАР ВА КОЛХОЗЛАР ЎРТАСИДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ЯКУНЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚДИЛАР.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАРИ ҚУЙИДАГИЛАРГА БЕРИЛДИ:

— **Бухоро области** (область партия комитетининг секретари А. Каримов, область ижроия комитетининг раиси Н. Нарзуллаев, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Эргашев, область «Заготхлопкопром» бирлашмасининг бошлиғи И. Маматов, область «Сельхозтехника» бирлашмасининг раиси В. Каньшин, область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи М. Бекниёзов, область қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси Р. Ҳасанов, область комсомол комитетининг секретари Т. Бақоев). Бу область ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлаш планини 18,5 процент бажарган;

— **Хоразм области** (область партия комитетининг секретари М. Худойберганов, область ижроия комитетининг раиси К .Сапоев, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. Бегимов, область «Заготхлопкопром» бирлашмасининг бошлиғи Т. Жуманиёзов, область «Сельхозтехника» бирлашмасининг раиси Н. Рўзметов, область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи И. Ишчонов, область қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси И. Абдуллаев, область комсомол комитетининг секретари К. Абдуллаев). Бу область пахта тайёрлаш планини 13,29 процент бажарган;

— Бухоро область **Ғиждувон райони** (район партия комитетининг секретари С. Раҳимов, район ижроия комитети раиси вазифасини ижро этувчи А. Ҳамидов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Р. Толибов, райсельхозтехника бошқарувчиси К. Қаҳҳоров, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ш. Усенов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси М. Бобомуродов, район комсомол комитетининг секретари Р. Мўминов). Бу район ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлаш планини 29,04 процент бажарган;

— Бухоро область **Бухоро райони** (район партия комитетининг секретари Р. Акрамов, район ижроия комитетининг раиси И. Солиев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Абдураҳмонов, райсельхозтехника бошқарувчиси Д. Собиров, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи С. Саъдуллаев, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси М. Муҳамедов, район комсомол комитетининг секретари О. Сулаймонов). Бу район пахта тайёрлаш планини 21,38 процент бажарган;

— Сурхондарё областининг қўриқ **Ленин йўли райони** (район партия комитетининг секретари Р. Эргашев, район ижроия комитетининг раиси Э. Турсунов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Б. Жўрақулов, райсельхозтехника бошқарувчиси Х. Пайғамов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи У. Қудратов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси А. Тўраев, район комсомол комитетининг секретари Э. Холиқов). Бу район ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлаш планини 18,13 процент, машина терими планини 16,55 процент бажарган;

— Сурхондарё область **Қумқўрғон райони** (район партия комитетининг секретари Ч. Алматов, район ижроия комитетининг раиси И. Жумаев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи И. Холматов, райсельхозтехника бошқарувчиси У. Чўтбоев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ж. Шойматов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси Х. Абсахатов, район комсомол комитетининг секретари Э. Баратов). Бу район ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлаш планини 20,81 процент бажарган;

— Фарғона область **Киров районидаги Киров номли совхоз** (совхоз директори Ҳ. Турдиев, партия ташкилотининг секретари И. Назарматов, ишчилар комитетининг раиси О. Обидов, комсомол комитетининг секретари А. Абдуғаниев). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 22,72 процент бажарган;

— Бухоро область **Вобкент районидаги 1-совхоз** (совхоз директори Л. Ахмедов, партия ташкилотининг секретари Н. Адизов, ишчилар комитетининг раиси Р. Қозоқов, комсомол комитетининг секретари С. Абдуллаев). Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 44,13 процент бажарган;

— Сурхондарё область **Қумқўрғон районидаги Ульянов номли совхоз** (совхоз директори Ш. Жўраев. партия ташкилотининг секретари А. Холиқов, ишчилар комитетининг раиси Ш. Эшназаров, комсомол комитетининг секретари А. Абишев). Бу совхоз ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлаш планини 18,33 процент бажарган;

— Бухоро область **Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхози** (колхоз правлениесининг раиси Ҳ. Норпўлатов, партия ташкилотининг секретари И. Файзиев, касаба союз комитетининг раиси М. Ахмедов, комсомол комитетининг секретари Р. Атоев). Бу колхоз ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлаш планини 37,87 процент бажарган;

— Сурхондарё область **Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхози** (колхоз правлениесининг раиси Э. Остонақулов, партия ташкилотининг секретари А. Қароров, касаба союз комитетининг раиси А. Дўрмонов, комсомол комитетининг секретари У. Алмонов). Бу колхоз ингичка толали пахтани ҳам қўшиб ҳисоблаганда пахта тайёрлаш планини 31,93 процент бажарган.

БЕШ ИШ КУНИДА

Бекобод районидаги қўриқ «Ленинград» совхозидан Раҳмон Бекназаров бошлиқ бригада деҳқонлари давлатга пахта топшириш йиллик планини беш иш кунида бажардилар. Ғўзалар меҳр билан парвариш қилинганлиги, юқори сифатли ўтказилган дефолиация, механизаторларнинг зарбдор меҳнати коллективнинг план кўрсаткичларидан ўзиб кетишига —топшириқдаги 15 центнер ўрнига 22 центнердан пахта топширишига имкон берди.

Чўлқуварлар ғоят мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Бригада коллективи юбилей йилида уч йиллик планни бажаришга — қўриқнинг ҳар бир гектаридан 45 центнерга етказиб пахта йиғиб-териб олишга қарор берди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистоннинг шимолий областларида ҳам пахтани машиналар ёрдамида териб олишга киришилди. Шовот районидаги «Ленинград» колхози механизаторлари Хоразм областида биринчи бўлиб терим агрегатларини пахтазорларга олиб чиқишди. Улар етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдамида саранжом-саришта қилишга бел боғлашган. Хўжалик заршунослари юбилей йилида 7 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» тайёрлаш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Йиғим-терим ишлари энг илғор усуллар асосида ташкил этилмоқда.

СУРАТДА: хўжаликнинг пешқадам механизаторларидан бири, КПСС аъзоси Назира Собирова. У мавсумда 350 тонна дурдона териш учун курашмоқда.

К. ОТАЕВ фотоси. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ

МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ШИОРИМИЗ—ЖАДАЛ СУРЪАТ, АЪЛО СИФАТ

10 СЕНТЯБРЬ КУНИ РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА 74.111 ТОННА ХОМ АШЁ ТАЙЁРЛАНДИ. АНА ШУНИНГ 4.139 ТОННАСИ МАШИНАЛАР ЁРДАМИДА ТЕРИБ ОЛИНДИ. БИР КУНДА 5.522 ТОННА ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТЕРИБ ОЛИНДИ.

Мавсум бошидан буён 456.495 тонна «оқ олтин» тайёрланди. Ана шу ҳосилнинг 14.344 тоннаси агрегатлар бункеридан бўшатилди. Шу кунгача 26.634 тонна ипак пахта тайёрлашга эришилди.

Республикада 1.417,7 минг гектар майдондаги пахтазор дефолиация қилинди. 10 сентябрь куни ана шу ишда 654 самолёт ва 2.226 ер аппарати қатнашди.

Кунига 2,16 процент пахта тайёрлаётган Хоразм области деҳқонлари теримда энг юқори суръатга эришмоқдалар. Бухоролик заршунослар ҳам икки процентдан кўпроқ пахта тайёрламоқдалар.

ҚҚАССР

Автоном республика колхоз ва совхозлари дефолиация қилиш топшириғини бажардилар. 11 сентябргача 116,2 минг гектардан зиёд пахтазор дефолиация қилинди.

Тўрткўл районидаги Энгельс номли колхоз теримчиси **Шоҳсанам Мередова олтинчи тонна ҳисобига пахта тера бошлади.** Чевар теримчи эл хирмонига ҳар куни 240—260 килограммдан пахта тўкаётир.

Қашқадарё

Қарши районидаги **«Ленин йўли» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шомат Алиматов ва «Москва» совхозининг Соҳиб Қурбонов бошлиқ бригадалари пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари тўғрисидаги рапортга имзо чекдилар.**

Куйбишев номли совхоз механизатори **Раъно Жонқувватова Ғузор районида биринчилар қаторида ўз агрегатини далага олиб чиқди.** Ёш коммунист мавсумда 250 тонна дурдона териш мажбуриятини олган. Серғайрат механизатор 10 сентябрь куни агрегат бункеридан 7.1 тонна «оқ олтин» бўшатди.

Андижон

«Москва» районидаги **«Ленинизм» колхози пахтакорлари теримда юксак суръатга эришяптилар. Бу ерда ҳар куни планнинг 4,5—5 процент миқдорида пахта тайёрланяпти.** Колхоз азаматлари ҳосил йиғим-теримини 20 иш кунида ниҳоясига етказишни, ҳосилдорликни эса 42 центнерга етказишни кўзламоқдалар.

Комсомолобод ва Бўз районларида ғўза дефолиацияси тугалланди. Бу районларда ҳосилнинг 85—90 процентини машиналар ёрдамида териб олиш мўлжалланмоқда. Терим-транспорт отрядлари ишга тўла шай бўлиб турибди.

Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхозининг теримчиси **Эътибор Турдалиева теримда ҳаммадан чаққонлик қиляпти.** Ўтган куни у хирмонга 320 килограмм дурдона тўкди. Чевар теримчининг мавсум бошидан буён терган пахтаси 6 тоннага етди.

Фарғона

Боғдод райони хўжаликлари орасида **«Большевик» колхози карвонбошилик қилаётир. Кунига 4—4,5 процентдан пахта тайёрлаётган Аъзамжон Тожиалиев ва Абдураҳим Икромов бошлиқ бригадаларнинг заршунослари мусобақа пешқадамлари бўлишмоқда.** Саъдинисо Исҳоқова ва Шарофат Маткаримова сингари чевар теримчиларнинг ҳар бири мавсум бошидан буён 2 тоннадан ошириб пахта терди. Яқин кунлар ичида 5 та механизациялаштирилган отряд ипатоволиклар усулида ҳосил йиғим-теримига киришади.

Наманган

Тўрақўрғон районидаги «Москва» колхозининг **Сайдулла Бурхонов бошлиқ бригадаси азаматлари областда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари тўғрисидаги рапортга имзо чекдилар.** 65 гектар қўриқ ернинг ҳар гектаридан 17 центнердан ҳосил олинди. Коллектив ҳосилдорликни 26 центнерга етказиш мажбуриятини олди.

«Оқ олтин» агитпоезди ҳар куни Уйчи районидаги дала шийпонларида фаолият кўрсатмоқда. Унинг составида лекторлар, врачлар, ҳаваскор артистлар, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш ходимлари бор. Агитпоезд Свердлов номли, Жданов номли, «Комсомол» колхозлари ва «Қизил равот» совхози далаларида бўлди.

Сурхондарё

10 сентябрь куни область далаларида 751 пахта териш агрегати ишлатилди. Ҳар бир машинанинг кунлик ўртача иш унуми 3,5 тоннани ташкил этди. Ленин йўли районида 350 машинанинг ҳар бири билан 3.8 тоннадан пахта териб олинди.

Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон» совхозининг **Рустам Пўлатов бошлиқ бригадаси пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди.** Бригада деҳқонлари эл хирмонига 93 тонна хом ашё топширдилар. 30 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил кўтарилди. Бригада коллективи сентябрь ойининг охиригача ҳар гектар ердан яна 20 центнердан «оқ олтин» териб олиш мажбуриятини қабул қилди.

* * *

Сурхондарё областининг **Олтинсой райони меҳнаткашлари давлатга узум топшириш йиллик планини бажардилар.** Қабул пунктларига 15 минг тоннадан зиёд узум топширилди. Ана шу ҳосилнинг 4 минг тоннаси БАМ қурувчилари, ноқоратупроқ ерларни ўзлаштирувчилар ва Тюмень нефтчиларига жўнатилди.

Бухоро

«Ленинобод» колхозининг **Хадича Маҳмудова бошлиқ бригадаси заршунослари Шофиркон районида биринчи бўлиб пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини бажардилар.** 40 гектар қўриқ ернинг ҳар гектаридан 18 центнердан ҳосил кўтарилди. Деҳқонлар мавсум охиригача ҳосилдорликни 30 центнерга етказишга қарор қилишди.

Қоракўл районидаги «Ўзбекистон» колхози далаларида **Бухоро план-иқтисод техникумининг 300 нафар студенти пахта теришда иштирок этяпти. Техникумнинг Дилбар Бекназарова, Гулсара Соҳибова, Шерали Эрдонов, Пўлатой Нарзиева** сингари талабалари ўзларининг моҳир теримчи эканликларини намойиш этмоқдалар.

Самарқанд

10 сентябрь куни Нарпай районидаги «Партия XXVI съезди» совхози пахтакорлари энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Бу ерда шу куни йиллик планнинг 8,8 процент миқдорида пахта тайёрланди. Хўжалик пахта тайёрлаш топшириғини 40 процентга етказди.

Пайариқ районидаги К. Маркс номли колхозда теримчилардан **Зиёда Лапасова ва Гулнора Юнусовага ҳеч ким тенг келолмаётир.** Уларнинг ҳар бири 225 килограммдан дурдона термоқда. Бу чеварлар мавсум бошидан буён хирмонга 2,5—2,8 тоннадан пахта тўкишга эришди.

Оқдарё районида теримчилар мусобақасига **София Бўриева ва Зумрад Бердиевалар карвонбошилик қилишмоқда.** Уларнинг ҳар бири кунига 270 килограммдан пахта теряпти.

Шу райондаги **«Коммунист» колхози механизаторлари терим агрегатларини далаларга олиб чиқишди.** Пахта териш машиналарига ихтисослаштирилган ремонт бригадаси хизмат кўрсатади. Теримнинг дастлабки кунидаёқ **Шодиёр Раҳимов, Бердиқул Турдиқулов** сингари дала гвардиячилари юксак иш суръатига эришдилар.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТНИНГ ОММАВИЙЛИГИ УЧУН

НАМАНГАН, 11 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда халқ депутатлари Наманган область Советининг навбатдаги сессияси бўлиб ўтди. Сессия қатнашчилари ижроия комитет раиси М. Обидшоевнинг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида областда физкультура ва спортнинг аҳволи ҳамда уни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги докладини муҳокама этдилар. Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Сессия ишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари Г. М. Орлов иштирок этди.

ЎЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2,09	18,29	—	—
Хоразм	2,16	13,29	0,26	0,61
Навоий	1,45	11,25	0,07	0,14
Сурхондарё	1,72	10,56	0,59	2,97
ҚҚАССР	1,23	8,50	0,05	0,07
Қашқадарё	1,07	7,43	0,15	0,37
Андижон	1,50	7,42	—	—
Наманган	1,43	7.33	0,01	0.03
Самарқанд	1,14	6,70	0,01	0,03
Фарғона	1,33	6,51	—	—
Жиззах	0,23	1,19	—	—
Сирдарё	0,13	1,05	0,02	0,03
Тошкент	0,59	1,47	0,16	0,24
Республика бўйича	1,26	7,75	0,11	0,37

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Бухоро	4,86	9,24	—	—
Сурхондарё	1,48	8,59	0,06	0,15
Наманган	4,30	4,30	—	—
Қашқадарё	0,70	3,81	—	—
Навоий	0,17	1,00	—	—
Республика бўйича	1,42	6,83	0,04	0,09

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқлар социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий маъмурий кенгашининг ва Эфиопия Меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссиясининг Раиси ўртоқ Менгисту Хайле Мариамга телеграмма йўллаб, унда миллий байрам — революция куни муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, совет халқи номидан ва шахсан ўз номларидан Эфиопия Меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссияси Марказий Комитетига, муваққат ҳарбий маъмурий кенгашга, Министрлар Советига ва дўст эфиоп халқига самимий қутловлар ва энг эзгу истакларини изҳор этдилар.

Халқларнинг чинакам миллий мустақиллик ва социал озодлик йўлидаги кураши тарихига ёрқин саҳифа ёзган Эфиопия революцияси мамлакатнинг чуқур социал-иқтисодий ва сиёсий ўзгартишлар йўлидан ривожлантиришга асос солди, Эфиопия халқининг социализм принципларига асосланган янги жамият қура бошлашига имконият берди. ЭМПТК билан МХМК мамлакат халқ хўжалигини ҳар томонлама мустаҳкамлашдан иборат бош йўлга амал қилаётганлиги Эфиопия меҳнаткашларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

Революция йиллари мобайнида социалистик Эфиопиянинг халқаро позициялари мустаҳкамланди. Совет Иттифоқидагилар унинг тинчликни таъминлашга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, кескинликни юмшатишга қаратилган ҳамда планетадаги тинчликсевар кучларнинг эътирофи ва ҳурматига сазовор бўлган принципиал ташқи сиёсий йўлига юксак баҳо бермоқдалар. Социалистик Эфиопия африка халқларининг империализм, янги мустамлакачилик ва ирқчиликнинг Африкадаги кирдикорларига қарши, қитъадаги барча мустақил мамлакатларнинг бирлиги учун кураш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Совет кишилари дўст Эфиопиянинг ютуқларидан астойдил қувонмоқдалар ва Эфиопия халқига иқтисодий ҳамда социал тараққиёт йўлида янги-янги зафарлар, мамлакатнинг суверенитети ва территориал бутунлигини муҳофаза қилиш борасида муваффақиятлар тилайдилар.

Телеграммада Совет Иттифоқи билан социалистик Эфиопия ўртасидаги дўстлик ва самарали ҳамкорлик муносабатлари бундан буён ҳам мустаҳкамланиб ривожланаверади, деб қатъий ишонч билдирилган. Бу эса мамлакатларимиз халқларининг ва халқаро ҳамжамиятнинг манфаатларига, шунингдек ялпи тинчлик ва хавфсизлик ишига батамом мос бўлиб тушади.

(ТАСС).

ҚЎШИҚ БУЮК ҚАРДОШЛИКНИ ШАРАФЛАМОҚДА

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган «Тошкентнинг олтин кузи» санъат фестивали Ўзбекистон бўйлаб ёрқин ва жарангдор тарона бўлиб ёйилди. 11 сентябрь куни эрталабдан бошлаб пойтахтни республиканинг областлари билан боғлайдиган Тошкент аэропортида, автобус трассаларида одатдан ташқари гавжумлик ҳукм сурди. Кўп миллатли совет маданияти Бутуниттифоқ байрами қатнашчилари —машҳур коллективлар, номлари бутун мамлакатдагина эмас, шу билан бирга чет элларда ҳам яхши маълум бўлган таниқли ижрочи усталар Ўзбекистон шаҳарлари ва қишлоқларига жўнаб кетдилар.

Улар қардош халқлар маънавий бойлигини, уларнинг коммунистик бунёдкорлик муштарак идеалларига содиқлигини акс эттирувчи энг яхши музика асарларини, қўшиқлар ва рақсларни саноат корхоналари ва қурилишларнинг меҳнаткашларига, беш йиллик иккинчи йили мавсуми кун сайин тобора қизиб бораётган пахтазорларнинг қаҳрамонларига, Озиқ-овқат программасида ўртага қўйилган вазифаларни сабот билан ҳал этаётган чорвадорларга туҳфа қилиб келтирдилар.

Мана, меҳмондўст ўлкадаги дастлабки учрашувлар, гулдурос қарсаклар остидаги концертлар ҳам бошланиб кетди... Олмалиқ кимёгарлари кўп миллатли давлатимизнинг юбилейи муносабати билан тайёрланган янги программасини намойиш этган Сибирь давлат Красноярск рақс ансамблини ўз маданият саройларида самимий кутиб олдилар. Ғазалкентдаги музика мактабининг залида туркман хонандаси, СССР халқ артисти Майя Шахбердиева билан Киевдан келган «Днепрянка» бандурачи қизлар ансамблининг концерти зўр муваффақият қозонди.

Нукус аэропортида Арманистон давлат хизмат кўрсатган рақс ансамблини гуллар, табассум, қизғин табриклар билан кутиб олдилар. Бу ансамбль фестиваль кунлари Қорақалпоғистоннинг шаҳарлари ва районларида концерт қўйиб беради. Самарқандда Украинадан келган азиз меҳмонларни шодиёна кутиб олдилар. Киев давлат филармониясининг концерт ансамбли ва СССР халқ артисти, Ленин мукофотининг лауреати Анатолий Соловьяненко бу ерга келди.

Ўзбекистоннинг ҳамма жойида ана шундай учрашувлар бўлиб ўтди. «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали театрлар ва маданият саройларида байрам чироқларини ёқмоқда, дилдан айтилаётган қўшиқлар ва шўх рақслар билан ишчилар клублари ва дала шийпонларига кириб бормоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

ҚИШЛОҚДА СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ

Партия Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида маъқулланган СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси мамлакатнинг социал-иқтисодий ривожланишида янги босқичдир. «Озиқ-овқат программаси, — деб таъкидлаб ўтди Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев, — қишлоқ хўжалигини ва у билан боғлиқ бўлган тармоқларни юксалтиришда туб бурилишгина эмас, у ўзининг характери, миқёси жиҳатидан бутун халқ хўжалигининг тараққиётини таъминлаши лозим».

Қишлоқни социал қайта қуриш Озиқ-овқат программасининг таркибий қисмидир. Шуни таъкидлаш керакки, партия ва давлатимиз янги жамият қурилишининг ҳамма босқичларида қишлоқни социал қайта қуришга, дала ва фермалар меҳнаткашларининг турмуш шароитини яхшилашга катта эътибор бериб келмоқдалар.

СССРнинг Озиқ-овқат программасида ўтган йиллар мобайнида аграр қурилиш соҳасида эришилган барча муваффақиятлар ҳисобга олинган. Айни пайтда кўпдан-кўп масалалар, шу жумладан, қишлоқни социал қайта қуриш масаласи сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилган.

Мамлакатимизда ленинча аграр сиёсат планли равишда амалга ошириб келинаётганлиги туфайли кейинги йилларда қишлоқларнинг социал қиёфасида чуқур ўзгаришлар содир бўлди, қишлоқ аҳолисининг маданияти ва турмуш шароити бир мунча юксалди. Қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги сезиларли даражада яхшиланди. 1965 йилга нисбатан совхоз ишчи ва хизматчиларининг ўртача ойлик иш ҳақи 1980 йилга келиб икки баравар, колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ эса 2.3 баравар ўсди. Колхозчилар, ишчилар ва хизматчиларнинг реал даромадлари даражаси тобора бир-бирига яқинлашиб бормоқда.

Колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлашнинг ортиши уларнинг реал даромадларини кўпайтиришнинг асосий йўлидир. Бинобарин, колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш ишчилар ва хизматчиларникига қараганда юқори суръатлар билан ўсиб бормоқда. Бундан ташқари, қишлоқ меҳнаткашлари оилаларининг бюджетига шахсий ёрдамчи хўжаликлардан келадиган пул ва натура тушимлари ҳам қўшилмоқда. Бундай тушимлар колхозчи оиласи ялпи даромадининг тўртдан бир бўлагини ташкил этади.

Қишлоқ ва шаҳар турмуш даражасининг яқинлашувида давлат ва хўжаликларнинг ижтимоий истеъмол фондларига ажратаётган харажатлари муҳим роль ўйнамоқда. Бундай харажатлар ўтган йили аҳоли жон бошига 454 сўмга тўғри келди. Ижтимоий истеъмол фондлари тўхтовсиз ўсмоқда. Улар қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш шароитини яхшилашга, уларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишга, маориф, маданият, бола тарбиясига, социал таъминотни ривожлантиришга хизмат қилмоқда. Пенсия ва социал таъминотнинг ягона системаси жорий этилганлиги бу соҳада катта аҳамиятга эга бўлди.

1980 йили 1965 йилга нисбатан колхозчиларнинг реал даромадлари ишчи ва хизматчиларникига қараганда ҳар бир оила аъзоси ҳисобига 75 процентдан 90 процентга ўсди.

Қишлоқда уй-жой қурилиши Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш билан чамбарчас боғлиқдир. Обод ва шинам уй-жой фонди кўп бўлса, у миграция жараёнларига ижобий таъсир кўрсатади, колхоз ва совхозларда барқарор меҳнат коллективларининг вужудга келишига ёрдам беради. Бошқа томондан эса, қишлоқда уй-жой қурилишини жадаллаштириш шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги социал-иқтисодий тафовутларнинг йўқолишига олиб келади.

1965 йилдан буён ўтган давр мобайнида мамлакатимизда умумий майдони 500 миллион квадрат метрдан ортиқ бўлган уй-жой фойдаланишга топширилди. Бошқача айтганда, қишлоқда яшовчи ҳар уч оиладан бири амалда ўзининг уй-жой шароитини яхшилаб олди.

Ўзбекистон қишлоқларида ҳам уй-жой қурилишининг кенг программаси амалга оширилмоқда. Тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликлар даврида республиканинг қишлоқ жойларида 14 миллион квадрат метрдан ортиқроқ уй-жой, 1275 минг ўринли мактаблар, 400 минг ўринли касалхоналар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Кейинги 6 йил мобайнида фақат Наманган областининг қишлоқларидагина 293 минг квадрат метрдан ортиқроқ уй-жой, 7020 ўринга мўлжалланган болалар боғча ва яслилари, 25.3 минг ўринли мактаблар, 1055 ўринли касалхоналар, бир неча маданият саройлари ва клублар ишга туширилди.

Ўзбекистон қишлоқларида коммунал хизмат йўлга қўйилди. У уй-жой фондини сақлашни, водопровод, иссиқлик магистраллари қуриш ва фойдаланишни яхшилашга ёрдам бермоқда.

Фақат Наманган областидагина қишлоқ аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш 1976—1980 йиллар мобайнида икки баравар ўсди. Бинобарин, аҳоли жон бошига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми шаҳардагига қараганда тезроқ ўсмоқда, бу эса қишлоқ ва шаҳар аҳолиси турмуш шароити ўртасидаги тафовутнинг аста-секин йўқолиб боришига олиб келмоқда.

Қишлоқда савдо тўхтовсиз ўсмоқда. Агар 1965 йили республика аҳолиси жон бошига сотилган товарлар 208 сўмни ташкил этган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 515 сўмга тўғри келди. Кейинги икки йил мобайнида Наманган областининг қишлоқ аҳолисига 13.7 минг телевизор, 18 минг холодильник, 14.2 минг кир ювиш машинаси, 5.3 минг енгил машина, жуда кўплаб мебель ва бошқа маданий-маиший товарлар сотилди.

Партия аграр сиёсати амалда

Колхоз ва совхоз посёлкаларининг қиёфаси тубдан ўзгармоқда, улар комплекс бош планлар асосида қайта қурилмоқда. Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхози бунга яққол мисол бўла олади.

Бу колхоз — кўп тармоқли, юксак даражада механизациялашган хўжалик. Унда фан-техника тараққиёти ютуқларидан муваффақиятли фойдаланилмоқда. Алмашлаб экиш тўла жорий этилган, қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишда илғор методлар қўлланилмоқда. Бригада пудрати, меҳнатга ҳақ тўлашнинг нарядсиз формасига ўтилган. Чорвачилик фермаси ва машина-трактор паркида хўжалик ҳисоби қўлланмоқда, колхоз раҳбарлари ва мутахассисларининг сифат состави яхшиланмоқда. Буларнинг барчаси ижтимоий ишлаб чиқариш ҳамда колхозчилар фаровонлигининг ўсишига ёрдам бермоқда.

1981 йили 1715 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42.6 центнердан пахта ҳосили олинди. Колхознинг ялпи даромади 5 миллион 781 минг сўмни, шу жумладан соф даромади 1.5 миллион сўмни ташкил этди.

Экономиканинг юксалиши хўжаликка колхозчиларнинг социал ва маданий-маиший эҳтиёжлари учун тобора кўпроқ маблағ ажратишга имкон бермоқда. Колхознинг комплекс қурилган марказий қўрғони етарли уй-жой фондига эга. Хўжаликда 14 та маданий-маиший муассаса, 21 магазин бор. Колхозчилар учун 150 ўринли санаторий-профилакторий ишлаб турибди. Қишлоқ территориясида ҳунар-техника билим юрти, мактаб-интернат, 6 та умумтаълим мактаби жойлашган. Фақат кейинги икки йил ичидагина 4 та дала шийпони, 360 ўринли мактаб, колхозчилар истиқомат қиладиган 24 та уй қурилди. Доимий ва мавсумий болалар боғча-яслиларининг кенг тармоғи вужудга келган. 20 та дала шийпонининг ҳаммаси типовой бўлиб, барча қулайликларга эга. Ҳозир колхозда 1000 абонентга мўлжалланган АТС, қишлоқ касалхонаси, 360 ўринли мактаб қурилмоқда.

Ҳар бир хонадонда телевизор, радиоприёмник, кир ювиш машинаси, холодильник ва рўзғор учун зарур бўлган бошқа анжомлар бор. Қарийб 300 киши ўз шахсий машинасига, 550 киши эса мотоциклга эга. Колхозчилар хонадонига газ ва водопровод ўтказилган, электрлаштирилган, кўчалар ва майдонларга асфальт ётқизилиб, кўкаламзорлаштирилган. Қисқаси, шаҳарликларга кўрсатилаётган хизматнинг деярли барча турларидан қишлоқ аҳолиси ҳам баҳраманд бўлмоқда.

Поп районидаги В. И. Ленин номли аграр-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ғурумсарой, Навбаҳор, Чортоқ районидаги Ҳамид Олимжон номли совхозининг Гулшан, Задарё районидаги «Гигант», Косонсой районидаги Куйбишев номли колхозларнинг посёлкалари ҳам ўз ташқи кўриниши ва аҳоли турмуш шароити ҳамда маданияти даражаси бўйича шаҳардан қолишмайди.

Озиқ-овқат программасини амалда рўёбга чиқариш кадрлар тайёрлаш билан бевосита боғлиқ. Бутун мамлакатда бўлгани сингари Ўзбекистонда ҳам қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида банд бўлган кадрларнинг умумий билим даражаси ва малакаси анча ўсди. Эндиликда республикада совхоз директорларининг 88 проценти ва колхоз раисларининг 75 проценти олий ва ўрта қишлоқ хўжалик маълумотига эга.

Наманган областида колхоз ва совхозларнинг олий ҳамда ўрта махсус маълумотга эга бўлган раҳбар ходимлари ва мутахассислари сони 1976 йилдаги 2848 кишидан 1982 йилда 4895 кишига етди ёки 1.7 баравардан зиёдроқ кўпайди. Ўрта звено кадрларининг сифат состави яхшиланмоқда. Масалан, бригада бошлиқларининг 35 проценти эндиликда махсус маълумотга эга.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Қишлоқда социал тараққиёт вазифаси меҳнаткашларнинг умумий маданияти ва турмуш даражасини ошириш билан узвий боғлиқ ҳолда ҳал этилмоқда. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги аҳоли турмуш маданияти бўйича республика кенгаши шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг маданий-маиший турмуш шароитларини яхшилаш билан боғлиқ бўлган муҳим масалаларни мунтазам муҳокама қилиб келмоқда, бу соҳадаги янги вазифаларни белгилаб бермоқда. Худди шундай кенгашлар область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ҳузурида ҳам тузилган бўлиб, улар самарали иш олиб бормоқда.

Ҳозирги пайтда қишлоқ жойларда 500 дан ортиқ маданий-маиший комплекс ишлаб турибди, улар деҳқон ва чорвадорларга хизмат кўрсатишни тобора яхшиламоқдалар. Шунингдек, колхоз раиси ёки совхоз директорининг турмуш маданияти бўйича ўринбосари лавозими ҳамма жойда жорий этилганлиги ҳам қишлоқларни социал қайта қуриш мақсадларига хизмат қилмоқда.

80-йилларда мамлакат бўйича қишлоқларни ободонлаштиришга 160 миллиард сўм ажратилади. Ўн биринчи беш йилликда қишлоқларда 176 миллион квадрат метр умумий саҳнга эга бўлган уй-жой қуриш мўлжалланган. Ўн иккинчи беш йилликда эса бу кўрсаткич 15—18 процент ортади. Колхоз ва совхозларда якка тартибда уй-жой қурилишига катта аҳамият берилади.

Уй-жой қурилиши ҳажмининг ўсиши билан социал-маданий ва коммунал-маиший объектларни барпо этиш суръатлари ҳам жадаллашади, бундай объектлар қишлоқ меҳнаткашларининг нормал фаолият кўрсатишлари учун зарур қулайликларни таъминлаб беради.

Қишлоқ аҳолисига коммунал хизмат кўрсатиш янада яхшиланади. Ўн йил мобайнида қишлоқда маиший хизмат кўрсатиш ҳажми икки баравар ортади. Колхоз ва совхозларда ишончли транспорт алоқасини йўлга қўйиш кўзда тутилган. Телефон тармоқлари кенг ривож топади. Амбулатория-поликлиника муассасалари ва аптекалар қурилишини кенгайтириш, совхоз ишчилари ва колхозчиларга медицина хизмати кўрсатиш сифатини яхшилаш мўлжалланмоқда. Савдо хизмати кўрсатиш янги босқичга кўтарилади.

Озиқ-овқат программасида белгилаб берилган муҳим вазифалардан яна бири совхоз ва колхозларда меҳнатга ҳақ тўлашни янада яхшилашдан иборатдир. Бунда асосий масала шундаки, ҳар бир меҳнатчи қанча яхши ишласа, шунча кўп ҳақ олишини амалда чуқур ҳис этиши зарур.

Мазкур беш йилликда агросаноат комплексининг ҳамма тармоқларида бригада ва коллектив пудрати, меҳнатга аккорд-мукофот ҳақ тўлаш системаси жорий этилади. Совхозлар ва давлат хўжаликларидаги чорвачилик ходимларига узлуксиз иш стажи учун қўшимча ҳақ тўлаш жорий этилади, уларга ҳар йили ҳақ тўланадиган қўшимча отпуска берилади. Совхозларнинг раҳбар ходимлари, мутахассислари ва хизматчиларининг мансаб маошлари оширилади. Ёш мутахассислар учун қўшимча имтиёзлар, кадрларни мустаҳкамлаш юзасидан бошқа чоралар белгиланган.

Қишлоқда социал тараққиёт масалалари партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг фаолиятида алоҳида ўрин тутмоғи зарур. Уларнинг бутун ташкилотчилик ишлари Озиқ-овқат программасини тўла-тўкис рўёбга чиқаришга, колхозчилар совхоз ишчиларининг юқори унум билан меҳнат қилиши, маданий ҳордиқ чиқариши ва саломатлигини сақлаши учун қулай шарт-шароит яратиб беришга, уй-жой ва маданий-маиший объектлар қурилиши планларининг муваффақиятли адо этилишига қаратилиши керак.

Х. НАБИЕВ,
иқтисод фанлари кандидати, доцент.
Наманган шаҳри.

ЭКИПАЖЛАР ДЎСТЛИГИ

Бухоро авиакорхонаси АН-2 самолётининг Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози далаларида ишлаётган экипажи дефолиацияни мўлжалдаги муддатдан 3—4 кун барвақт тугаллашга аҳд қилди. Учувчилардан В. Попов билан С. Лю кунлик нормадан юз гектар кўп, яъни 300 гектарга қадар пахтазорга ишлов бериб ишларни юксак сифатли бажармоқдалар.

«Зангори кема»лар билан ҳаво кемалари капитанларининг экипажлари қадимдан бир-бирлари билан дўстлашиб келадилар. Учувчилар механизаторларнинг мўлжалдаги маррага — ҳосилнинг тўқсон процентини машиналар билан йиғиб-териб олишларига эришишда ёрдам бермоқдалар.

ИККИ БАРАВАР

Чирчиқ трансформатор заводининг ёрдамчи хўжалигида чўчқалар сони икки баравар кўпайди. Бу ерда айни бир вақтда минг бош жониворни боқиш учун мўлжалланган иккита корпус қурилди. Чўчқачилик комплексида ем-хашак сақланадиган омбор, ҳар бири бир ярим тоннадан озуқани совитадиган ва буғлайдиган камералар бор.

Чорвадорларнинг ишлаши учун яхши шароит яратиб берилган. Ертўладаги сабзавот омборидан озуқани узатиш, уни тарқатиш, биноларни тозалаш ишлари механизациялаштирилган. Операторлар учун дам олиш хонаси жиҳозланган.

Бу йил чорвачилик комплексида ҳозиргача 30 тонна гўшт тайёрланди. Бу эса трансформаторсозлар дастурхонини тўкин қилиш учундир.

«ҚИРИЗИ ДОН» ХИРМОНИ

Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» ихтисослашган совхозида шоли ўримига ўтган йилдагидан ярим ой илгари киришилди. Деҳқонлар мўл дон ҳосили етиштирдилар. Улар уч минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан дон йиғиштириб олишга қарор қилдилар. Тилабой Тузесбоев, Бўрибой Нормаев бошлиқ бригадалар ва бир қанча бошқа бригадалар эса 75—85 центнердан дон олишга қарор қилдилар.

Комбайнчи Алман Зиёнбоев механизаторлар мусобақасида пешқадамлик қилмоқда. У ўримнинг биринчи кунидаёқ 25 тонна шоли йиғиштириб олди. Валерий Романов, Геннадий Когай, Пардабой Нормаевлар ҳар куни ўн тоннагача шоли ўриб олмоқдалар.

83 та ўрим агрегатининг ҳаммаси икки смена ишламоқда. Дон тозалаш машиналари, йўллар, дон тозалайдиган ва қуритадиган майдончалар тайёрлаб қўйилган, омбор бинолари ва тош-торозилар тартибга келтирилган. Йиғиштириб олинган дон шолини тушириш, тозалаш ва қуритиш механизмлари билан таъминланган марказий хирмонга етказиб берилади.

Тўртта ўрим-транспорт отрядининг аъзолари ўрим-йиғимни қисқа муддатда ва нобудгарчиликсиз ўтказишга қарор қилдилар.

ҚИШЛОВГА ТАЙЁРГАРЛИК

Косон районидаги «Большевик» қоракўлчилик совхозининг чорвадорлари «чанани ёзда, аравани эса қишда тайёрлаб қўй» деган машҳур мақолга амал қилиб, чорва қишловига тайёргарликни авж олдириб юбордилар. Хўжаликда йигирмата қўра ва қўтон, ўнта артезиан қудуғи, озуқа сақлаш омборлари ва пичан майдалайдиган агрегатлар тўла ремонтдан чиқарилди. Совхозда ташкил қилинган ихтисослаштирилган ремонт бригадаси ана шу ишларни бажарди.

Совхозда ем-хашак етиштирадиган ва тайёрлайдиган ихтисослаштирилган бригада ҳам тузилди. Бу бригада составида ёш қоракўлчилар, тракторчилар, шофёрлар бор. Улар ихтиёрига тўртта қосилка, бир неча пресс-подборщик ва ўн тўртта трактор прицепи бериб қўйилган. Озуқа тайёрловчилар сменалаб ишлайдилар. Бу эса ҳар куни 220 тоннагача табиий ўтни ғамлаб қўйиш имконини беради. Совхознинг илғор ишчиларидан Х. Хўжаев, Р. Кўчимов, Н. Махманазаров ва бошқалар смена топшириқларини икки баравар ошириб адо этмоқдалар. Хўжалик чорвадорлари қиш совуғи тушгунга қадар тўрт минг тонна дағал хашак ғамлаб қўйишга қарор қилдилар. Бу эса норматив запасдан анча кўпдир.

(ЎзТАГ мухбири).

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ ОБЪЕКТЛАРИДА

БАРВАҚТ ҚУРИБ, БАРВАҚТ ЎЗЛАШТИРАЁТГАНЛАР

Бугунги кунда барча совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида маъқулланган, СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш ҳисси билан яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Андижон областининг Пахтаобод районидаги ўрдакчилик фабрикасини бунёд этаётган қурувчилар ҳамда фабрика ишчи-хизматчилари ҳам ана шу мақсадда юбилей йили ва умуман ўн биринчи беш йиллик учун зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилганлар. Унда ўрдакчилик фабрикаси қурилишини жадаллаштириш, қувватларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш вазифалари белгиланган. Жамоатчи мухбиримиз Комилжон НИШОНОВ шу ерда бўлиб, ўрдакчилик фабрикаси қурувчилари ҳамда корхона ишчи-хизматчилари билан суҳбатлашди.

Ҳ. ИСМАТУЛЛАЕВ, 24-қурилиш трестининг 80-механизациялашган кўчма колоннаси бошлиғи:

— Инсон тўғрисида ғамхўрлик қилиш партия ва ҳукуматимизнинг доимий диққат марказида бўлиб келмоқда. Озиқ-овқат программаси ҳам унинг ёрқин ифодасидир. Бу ғамхўрлик ҳар биримизни янада самаралироқ ишлашга даъват этади. Қурувчиларимиз ана шундай туйғу билан меҳнат қилишмоқда.

Пленум қарорларида таъкидланганидек, Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишида чорвачилик ва паррандачиликнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, айниқса муҳимдир. Коллективимиз ана шу ишга сафарбар этилган. Биз қураётган ўрдакчилик фабрикаси тўла қувват билан ишга туширилгач, йилига 12 минг тонна парҳез гўшт етиштирилади.

Қурилишга кўчма колоннамизнинг энг тажрибали бунёдкорлари жалб этилган. Бу ерда қисқа вақт ичида 6 та ишлаб чиқариш корпусини ишга туширдик. Объект қурилишида оператив штаб ташкил этилиб, иш суръатини жадаллаштиришга боғлиқ бўлган масалалар зудлик билан ҳал этилмоқда. Биз қурилиш-монтаж ишларида йиғма темир-бетон конструкциялар салмоғини кўпайтиришга, таъминотнинг яхшиланишига эътиборни кучайтирдик. Бригадалар ўртасида ташкил этилган социалистик мусобақага ҳар ойда якун ясалмоқда. Ғолиблар рағбатлантириб бориляпти. Қурувчиларга маданий-маиший шароит яратиш партия ва касаба союз ташкилотининг доимий диққат марказида бўлмоқда. Объектда иссиқ овқат йўлга қўйилди. Сут, қатиқ ва яхна ичимликлар сотадиган буфет очилди. Дам олиш хонаси ташкил этилди. Бу тадбирлар ишни юқори суръатда олиб боришни таъминлаяпти.

Кўчма колоннамиз қурувчилари фабрика қурилишида белгиланган саккиз ойлик план-топшириқларини 200 процентга адо этишди. Бу даврда пландаги 864 минг ўрнига 1 миллион 728 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Эришилган бу муваффақиятларга Абдуқаҳҳор Исоқов, Рустамжон Турсуновлар етакчилигидаги злобинчи бригада азаматлари, айниқса, катта ҳисса қўшмоқдалар.

Ҳали олдинда янада масъулиятли вазифалар турибди. Озиқ-овқат программасида «Капитал маблағларни биринчи навбатда озиқ-овқат етиштиришни жуда қисқа муддатларда кўпайтириш имконини берадиган қувватларни ривожлантиришга, мавжуд корхоналар ҳамда ишлаб чиқаришларни техника билан қайта қуроллантириш, кенгайтириш ва реконструкция қилишга, қурилаётган объектлар ишга туширилишини жадаллаштиришга сарфлаш кўзда тутилади. Агросаноат комплекси қурилишлари мамлакатнинг ғоят муҳим зарбдор қурилишлари, деб ҳисоблансин» дейилган. Бу кўрсатмалар биз амалга ошираётган ишга ҳам бевосита алоқадордир. Шу боисдан қурувчиларимиз юбилей йилида 2 миллион 600 минг сўмлик иш бажариб, ўрдак боқиладиган 8 та корпусни муддатидан илгари фойдаланишга топширишга азму қарор қилган ҳолда ишламоқдалар. Бундан ташқари илғор технологиядан фойдаланиш ҳисобига 20 тонна цемент, 5 тонна металл тежаб қолинади.

Кўчма колоннамиз коллективи ўрдакчилик комплексини лойиҳада белгиланганидек беш йилликнинг охирига эмас, балки муддатидан икки йил илгари тўла фойдаланишга топшириш учун бор куч ва имкониятларни ишга соладилар.

В. ШОВВОЗОВ, қурилаётган ўрдакчилик фабрикасининг директори:

— СССРнинг Озиқ-овқат программасида янги бройлер паррандачилик фабрикаларини қуриш, мавжудларини эса реконструкция қилиш, курка, ўрдак ва ғоз гўшти етиштирувчи ихтисослаштирилган хўжаликларни қўшимча равишда ташкил этиш ишларини жадаллаштириш лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Ўз-ўзидан маълумки, янгидан фойдаланишга топширилаётган қувватларни тез ва тўла ўзлаштириш муҳим аҳамиятга эга. Буни чуқур ҳис этган фабрикамиз коллективи бу борада бир қатор ибратли тадбирларни амалга оширяпти.

Суратларда: 1. 80-механизациялашган кўчма колоннанинг илғор қурувчилари М. Азимов (чапдан ўнгга), А. Тожибоев, М. Солиев, О. Тожиматовлар келгусида бажариладиган ишлар хусусида суҳбатлашмоқда. 2. Ўрдакчилик фабрикасининг пешқадам паррандабоқари Арофат Жамбилова.

У. Раҳимов фотолари.

Лойиҳа бўйича фабрикамизда маҳсулот етиштириш амалдаги йилнинг тўртинчи кварталида йўлга қўйилиши планлаштирилган эди. Биз ўз имкониятларимизни қайта кўриб чиқиб, бу ишга барвақт киришдик. Шу боисдан ҳозирги кунгача давлатга дастлабки 6 тонна ўрдак гўштини етказиб бердик. Шуниси қувончлики, топширилган ҳар бир ўрдак нормадаги 1.8 ўрнига 2 килограммдан га тўғри келди.

Гўшт етиштиришни саноат асосига ўтказиш беш йилликнинг асосий талабидир. Ҳозир фабрикамизда фойдаланишга топширилган 6 та корпусда 20 минг бош ўрдак боқиляпти. Корпуслар замонавий ускуна ва механизмлар билан жиҳозланган. Ўрдакларнинг нормал ривожланиши учун барча шароит мавжуд. Бу эса арзон гўшт етиштириш имконини беряпти.

Озиқ-овқат программасида фақат иқтисодий масалаларгина эмас, балки социал-маданий вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш, инсон ҳақида ғамхўрлик қилиш алоҳида таъкидланган. Шу боисдан ишчиларимизнинг самарали меҳнат қилиб, яхши ҳордиқ чиқаришлари учун зарур шарт-шароитларни яратиш олдинда турган муҳим вазифалардан биридир. Келгусида фабрика ўзининг марказий посёлкасига эга бўлади. Бу ерда болалар боғчаси, клуб, кинотеатр, мактаб ва бошқа аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектлари қад ростлайди. Комплекс қурилишига лойиҳа бўйича жами 24 миллион сўм маблағ сарфланади. Мутахассисларимизнинг ҳисоб-китобларига кўра фабрика тўла қувват билан ишга туширилгач, уч йил ичида унга сарфланган маблағ тўла қопланади.

Фабрикамиз коллективи амалдаги йилда пландаги 50 тонна ўрнига 500 тонна гўшт етиштириш, ҳар бир центнер гўштнинг таннархини нормадагига нисбатан 2 процент арзонлаштириш мажбуриятини олган. Коллективимиз ишчилари партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига зиммаларидаги ана шу мажбуриятларини ошириб адо этиш билан жавоб беради.

Б. АБДУҚАҲҲОРОВ, 80-механизациялашган кўчма колонна монтажчиси:

— Бригадамиз комсомол-ёшлардан ташкил топган. Ўтган йилнинг бошларида ўрдакчилик фабрикасига асос қўйишни бошлаган эдик. Қисқа муддат ичида Қорадарё ўзани бўлган ташландиқ жойда фабриканинг бир қатор ишлаб чиқариш ва маъмурий бинолари қад ростлади. Бизнинг бригадамиз 3 та корпусни муддатидан илгари фойдаланишга топширишга муносиб ҳисса қўшди.

Бригадамиз қурувчилари шу кунларда лойиҳа қиймати 138 минг сўм бўлган цехни бунёд этишмоқда. Аҳдимиз мазкур объектни муддатидан олти ой олдин фойдаланишга топшириш, йил охиригача эса планга қўшимча 100 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини адо этишдан иборат. Ана шу белгиланган маррага эришиш учун қурувчиларимиз бугун кечагидан самаралироқ меҳнат қилмоқдалар.

Г. ДАМИНОВА, ўрдакчилик фабрикасининг оператори:

— Ўрдакчилик биз учун янги соҳа. Бироқ, коллективимизнинг дастлабки одимиёқ бу тармоқнинг ниҳоятда истиқболли эканлигидан далолат бермоқда. Биргина мисол. Фабрикамизда етиштирилган дастлабки ўрдаклар 55 кун парвариш қилинганда унинг вазни ўртача 2 килограммни ташкил этди. 4 минг бош ўрдакни бир оператор парвариш қилди. Унга сарфланган ҳаражатга нисбатан олинган даромад икки баравар кўп бўлди. Шу боисдан ҳам коллективимиз асосий эътиборни ишлаб чиқариш қувватларини барвақт ўзлаштиришга қаратмоқда.

Биз яқинда фойдаланишга топширилган корпусда тухум олиш учун она ўрдакларни парвариш қилишга киришдик. Бунинг учун алоҳида ўрдакбоқар белгиланди. Июнь ойининг ўзида шу ерда етиштирилган тухумлар инкубаторияга қўйилиб, ўрдак жўжаси олинди.

Мен шу кунларда 5800 та ўрдакни парвариш қиляпман. Келгусида қарамоғимдаги ўрдаклар бош сонини янада ошириш ниятидаман. Шу билан биргаликда ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда шу соҳанинг ўқув юртида билимимни ошираман. Биз паррандабоқарлар Озиқ-овқат программасини амалга оширишда бевосита иштирок этаётганлигимиз билан фахрланамиз.

* * *

Ҳа, Пахтаобод ўрдакчилик фабрикасини барпо этаётган қурувчилар, унинг қувватларини ўзлаштираётган паррандабоқарлар Озиқ-овқат программасининг бажарилишига ўз ҳиссаларини қўшиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Бунёдкорлар фабрика корпусларини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун курашаётган бўлсалар, паррандабоқарлар қувватларни барвақт ўзлаштириш мақсадида бутун куч-ғайратларини, билимларини сафарбар этмоқдалар.

БУГУН — ТАНКЧИЛАР КУНИ

ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ ПРИКАРПАТ ҲАРБИЙ ОКРУГИ. СССР ташкил топганлигининг қутлуғ 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақани авж олдирган Самаро-Ульяновский Бердичский Темир мото-ўқчи дивизиясининг шонли танкчилари бугунги ўз байрамларини жанговар ва сиёсий тайёргарликни ошириш борасида юксак ютуқларни қўлга киритиш билан кутиб олмоқдалар. Улар шарафли полкдошлари анъаналарига содиқ қолиб, кундалик машғулотларда техникани бошқариш ва уни самарали қўллаш соҳасидаги маҳоратларини муттасил оширмоқдалар. Тайёргарлик машқларида ярославллик собиқ шофёр, айни пайтда танкчи А. Карлишев ўзини кўрсатмоқда. У машқларни бенуқсон бажариб, бошқа танкчиларга намуна бўлаётир.

СУРАТДА: аълочи механик ҳайдовчи А. Карлишев.
В. ПЕСЛЯК фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

БУХОРО ОБЛАСТИ		
Гиждувон	28,01	—
Бухоро	21,38	—
Олот	20,00	—
Коғон	19,23	—
Вобкент	18,05	—
Шофиркон	17,77	—
Свердлов	17,40	—
Қоракўл	16,23	—
Пешку	14,27	—
Ромитан	9,34	—
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Гурлан	20,60	0,06
Шовот	17,94	2,29
Хива	17,10	—
Хонқа	15,36	2,14
Ҳазорасп	14,74	0,06
Янгибозор	11,12	0,68
Янгиариқ	10,01	0,69
Қўшкўпир	9,34	0,13
Боғот	9,27	0,04
Урганч	8,93	0,05
НАВОИЙ ОБЛАСТИ		
Кизилтепа	15,42	0,46
Навбаҳор	13,05	0,17
Навоий	10,64	—
Хатирчи	7,68	—
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қумқўрғон	16,78	3,61
Ленин йўли	15,72	16,55
Денов	13,64	—
Термиз	12,42	—
Сариосиё	12,05	0,51
Шўрчи	11,19	0,47
Олтинсой	9,77	—
Жарқўрғон	9,39	—
Бойсун	8,42	4,17
Ангор	8,14	—
Шеробод	6,72	3,96
Гагарин	2,03	0,39
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Тўрткўл	17,51	—
Беруний	12,62	—
Элликқалъа	10,98	—
Амударё	8,22	—
Қўнғирот	6,57	—
Ленинобод	5,96	—
Шуманай	5,75	0,54
Чимбой	5,67	0,11
Нукус	5,49	—
Кегейли	4,51	0,20
Хўжайли	3,09	—
Қораўзак	2,59	—
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Шаҳрисабз	14,52	—
Кундала	12,74	—
Яккабоғ	12,67	—
Қамаши	11,19	—
Китоб	10,86	—
Ғузор	9,57	0,56
Чироқчи	7,93	0,31
Косон	6,40	0,18
Қарши	5,97	0,99
Ульянов	4,85	—
Муборак	4,62	4,17
Нишон	3,53	0,56
Баҳористон	2,39	0,26
Усмон Юсупов	1,53	—
Толлимаржон	0,90	—
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Ленин	14,84	—
Андижон	11,47	—
Избоскан	10,15	—
Пахтаобод	9,07	—
Москва	8,96	—
Олтинкўл	8,31	—
Марҳамат	7,49	—
Хўжаобод	6,56	—
Балиқчи	6,41	—
Бўз	4,66	—
Комсомолобод	2,88	—
Жалолқудуқ	2,59	—
Қўрғонтепа	2,53	—
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Уйчи	13,74	—
Чуст	13,01	—
Наманган	12,88	—
Тўрақўрғон	10,21	0,15
Чортоқ	9,48	—
Норин	6,80	—
Янгиқўрғон	6,70	—
Косонсой	5,53	—
Поп	3,89	0,15
Учқўрғон	3,22	0,01
Задарё	0,48	—
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Оқдарё	8,57	—
Каттақўрғон	8,44	—
Пастдарғом	7,48	—
Нарпай	6,95	0,13
Ишитхон	6,93	—
Пахтачи	6,91	0,11
Жомбой	6,09	—
Пайариқ	4,94	—
Большевик	4,12	—
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Ленинград	12,98	—
Охунбобоев	10,31	—
Ўзбекистон	7,19	—
Қува	6,87	—
Бувайда	6,54	—
Киров	6,57	—
Риштон	6,13	—
Бағдод	6,10	—
Фрунзе	5,49	—
Тошлоқ	4,75	—
Фарғона	4,30	—
Олтиариқ	3,30	—
Ёзёвон	2,24	—
Қувасой шаҳри	1,61	—
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Фориш	10,16	—
Жиззах	5,51	—
Зарбдор	1,33	—
Октябрь	0,67	—
Пахтакор	0,65	—
Мирзачўл	0,62	—
Дўстлик	0,24	—
Арнасой	0,20	—
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Сирдарё	2,98	—
Комсомол	1,54	0,39
Боёвут	1,24	—
Гулистон	1,18	—
Ворошилов	1,16	—
Ховос	1,00	—
Меҳнатобод	0,94	—
Оқолтин	0,44	—
Ильич	0,25	0,03
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Янгийўл	2,85	0,24
Бўка	2,30	1,11
Оққўрғон	1,91	—
Бекобод	1,82	—
Пискент	1,32	—
Чиноз	1,09	—
Урта Чирчиқ	0,89	0,48
Коммунистик	0,40	—
Ғалаба	0,24	—

БЕШ ЙИЛЛИК ҚАҲРАМОНЛАРИ

САОДАТ

Саодат дарё бўйида узоқ туриб қолди. Амудан эсаётган салқин шабадага юзларини тутиб, узоқларга тикилди. У ҳар тонг шу ердан туриб шовуллаган шолизорнинг шабадада аста чайқалишини, дарё сувининг қирғоққа тўхтовсиз урилишини завқ билан кузатади. У шу тариқа бироз турди-да, бир-бир одим ташлаб экинзор оралаб кетди. Шолизор оралаб борар экан атрофга қараб мамнун жилмаяди. «Ҳадемай ўроққа тушамиз кўнглидан ўтказди у. Бошоқлар тўла, йирик. Ҳар бир тупда ўртача бир яримтадан тўқ бошоқ ҳосил қилсак бўлгани. Марра бизники. Ваъда бердикми, уддасидан ҳам чиқиш керак».

У шу хаёллар билан дала шийпонига етганини сезмай қолди. Шийпон пештоқидаги қизил алвонга «Юбилей йилида 100 центнердан «қирмизи дон» етиштирамиз» деган шиор катта ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. У ҳар сафар шу даъватга кўзи тушганида ўзида қандайдир ғайрат, қатъият сезгандай бўлади, руҳи яна ҳам тетиклашади.

— Яхши келдингизми опа, звено бошлиғи Жамила Бобоназарова унинг хаёлини бўлди.

— Яхшимисиз, Жамилахон. Мана далани айланиб кўнглим жойига тушди. Ҳосилнинг чўғи чакки эмас. Сувдан эҳтиёт бўлиб турсак бўлгани.

— Кечаю кундуз даладамиз, насослар ҳам яхши ишлаяпти, жавоб берди Жамила.

У доимо Жамиланинг ғайратига тан беради. Қачон қараманг далада. Иш бошида. Тўй-томошага ҳам унча хуши йўқ, «Ҳаммаси вақти-соати билан бўлгани яхши. Олдин мўлжалдаги ишни қилиб олайлик, кейин ўйин-кулги ярашади» дейди. Саодат шуларни эслаганда меҳри яна ҳам товланиб кетади. Асл дугонам бор-да, суянган тоғим дейди ич-ичидан қувониб.

Уларнинг иккаласи ҳам бир ният билан шу ишнинг бошини тутган эди. Ўшанда Саодат совхоз идорасида ишларди. Ёдида, бир куни совхоз директори Ҳолиқ Муродов уни ўз хузурига чақириб суҳбатлашди.

— Синглим мен сизни анчадан кузатиб келаман, — деди директор вазмин. Сизда алоҳида бир куч, ғайрат, чаққонлик бор. Мана шу хислатингиз сизни бошқа ишга ўтказиш керак деган фикрни уйғотди. Меҳнат йўли — бахт йўли. Чинакам меҳнат билан элга хизмат қилганлар ҳеч қачон кам бўлмайди. Хўп десангиз шоличилик бригадасига ўтказамиз.

У директорнинг таклифини кутмаганиданми ёки ҳаяжониданми лом-мим деёлмади. Бир лаҳза бармоқларини ўйнаганича жим қолди.

— Дадил бўлинг, — деди директор ўртадаги жимликни бузиб. Ёрдамни аямаймиз.

У мустақил ҳаётни, дадил парвозни шундай бошлади. Атрофига ёш йигит-қизларни тўплади. Шулардан бири Жамила эди. Бригадага 50 гектар ер ажратиб берилди. Тўғриси ўша йили анча қийналди. Ишлар ҳам ҳадеганда юришиб кетавермади. Ҳали экинни бегона ўт босиб кетса, ҳали насослар ишламай сув қуриб қоларди. Ёшлар бригадасига ҳамма ўз ёрдамини берди. Ёз бўйи қилинган катта меҳнат кузда ўз самарасини берди. Ҳар гектар ердан 24,8 центнер ўрнига 54,6 центнердан ҳосил кўтарилди.

Келгуси йил Саодатнинг хайрли ишлари янада кўпайди. Унинг тинчини экин майдонларини кенгайтириш истаги бузган эди. Ахир атрофда қанча-қанча ерлар қамишзор бўлиб ётибди. Наҳотки ана шу ерларни ўзлаштириб бўлмаса. Шу ният билан қамишзорларга ҳужум бошланади. Келгуси йилда экинзорлар 30 гектар кенгайди. Ҳосилдорлик ҳам йилма-йил кўтарилиб борди. Совхозда ҳар бир янгилик биринчи шу бригадада жорий этиладиган бўлиб қолганди. Бригада биринчилар қаторида нарядсиз ишлаш усулига ўтди. Беш йилликнинг сўнгги йилига келиб гектар бошига олинадиган ҳосилдорлик 105 центнерга етди. Ҳар бир ишловчининг йиллик иш ҳақи 5,5 мингни ташкил қилди. Коллективнинг дон ҳосилдорлигини оширишга бўлган қизиқиши янада ортди.

Саодат Жамилани қўлидан етаклаб шолизорга бошлади.

— Эсингдами, — деди у дугонасига ўйчан боқиб. Бу ерларни шу ҳолга келтиргунча озмунча меҳнат қилиндими? Қамиш илдизларини қадам-бақадам юриб териб чиққанмиз.

— Ҳаммаси ёдимда, — деди Жамила шўх жилмайиб. Ўша йили янги тажриба ҳам ўтказган эдик. Кузда ерни 35 сантиметр чуқурликда ҳайдаб текислаб қўйдик. Тупроқ юзига чиққан бегона ўт томирларининг бир қисми совуқда қуриб қолди. Баҳорда эса ерларни яна 15—20 сантиметр чуқурликда қайта ҳайдадик. Шу йўл билан бегона ўт таг-томири билан йўқотилди. Бу тажрибамиз кейинчалик ҳамма бригадаларда қўлланилди.

— Ҳа, меҳнатимиз зое кетмади. Саодат бу сўзларни ўзгача бир фахр билан гапирди. Ўшанда дилимга бир нарсани тугиб қўйган эдим. Бригадамизда юқори ҳосил етиштириш учун барча имконият яратилган эди. Янги беш йиллик планини икки йилда бажариш мумкин, деган истак менга тинчлик бермасди. Шунда фикримни совхоз дирекцияси кейинчалик эса район партия комитетига айтдим. Улар мени бир овоздан маъқуллашди. Шундай қилиб бригадамиз янги ташаббус билан майдонга чиқди.

Саодат бир-бир одимлаб борар экан шуларни эслаб ўз-ўзидан завқланади. Бўлиқ шоли бошоқларини эса қўллари билан аста силаб борарди. Ҳаётда шундай яшаш керакки, мақсадинг, интилишинг аниқ бўлсин. У шундай тўхтамга анча йил олдин келган эди. Энди уни доимо ғайратлантириб турадиган туганмас куч-қувват ҳам шу интилиш.

Ўтган йил Саодатнинг эсида бир умр сақланиб қолади. У ҳар сафар мана шу ҳақда ўйлаганида қувончдан энтикиб кетади. Бригада коллективи беш йиллик планни икки йилда бажариш ташаббуси билан майдонга чиқди. Бу ҳақда Саодат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидовга мактуб йўллади. Унда шундай сатрлар бор эди.

«Ҳурматли Шароф ака! КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини ишлаб чиқаришга изчил жорий этаётган бригадамиз «қирмизи дон» ижодкорлари ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида мавжуд 320 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан шоли етиштириб, ялпи ҳосилни пландаги 1280 тонна ўрнига 3200 тоннага етказишга азму-қарор қилганлар. Шуни алоҳида қайд қилиш ўринлики, ўн биринчи беш йиллик плани икки йилда муваффақиятли уддалашни олдимизга қатъий вазифа қилиб қўйганмиз. Икки йил ичида она-Ватан хирмонига 2560 тонна ўрнига 6400 тонна қиммат баҳо хом ашё армуғон этамиз. Ҳар бир центнер шоли таннархини 28—29 сўмга туширамиз».

Кўп ўтмай бригада коллективи яна бир қувончли воқеанинг шоҳиди бўлдилар. Саодатнинг мактубига жавоб хати келган эди.

«Ҳурматли Саодат! Шоличиликни ривожлантиришдаги сизнинг менат ютуқларингизни зўр қониқиш билан билдим. Сиз раҳбарлик қилаётган бригада бу йил 320 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнер шоли етиштириш ва ўн биринчи беш йиллик планини икки йилда бажариш мажбуриятини олганлигини таъкидлаш ғоят қувончлидир. Бу КПСС XXVI съездининг халқ фаровонлигини бекиёс ошириш бўйича қарорларини ҳаётга тадбиқ этишнинг амалий намунаси бўлиб, шоличичиликда улкан резервлар мавжудлигини ёрқин кўрсатади».

Саодат бригада коллективининг эришган ютуқларини бир-бир ёдидан ўтказади. Беш йилликнинг биринчи йилида фидокорона меҳнат қилинди. Шоликорлар бутун тажрибаларини ишга солдилар. Ҳосилдорликни ошириш учун мавжуд техникадан, маҳаллий ва минерал ўғитлардан самарали фойдаланилди. Бригадада шарт-шароитларига амал қилинган ҳолда иш тутилди. Шолининг ўсиш даврида Амударё сувининг ўта лойқалиги туфайли шоли полларига сув тушадиган жойда 01-02 гектар майдонни лойқа босиб, кўчатлар нобуд бўлиш ҳоллари бўлиб турарди. Бунга қарши бригада деҳқонлари ўзига хос иш тутдилар. Лойқа босган майдонларга олдиндан махсус тайёрланган кўчатлар ўтказилди. Шу йўл билан кўчатларнинг бўлиқ бўлишига эришилди. Шу ҳисобига ҳосилдорлик бир неча центнер ошди.

Илғор тажрибани омилкорлик билан шароитга мослаб қўллаш яхши натижалар бериши аниқ. Буни Саодат ўз меҳнат фаолияти давомида жуда яхши билади. Ҳосилдорликни оширишда яна қандай асосий тўсиқлар бор? Биринчиси бегона ўт. Бу соҳада бригада коллективи тўпланган тажрибани ишга солдилар. Бу ерда шоли униб чиққандан сўнг 20—25 кун ўтгач, бегона ўтларга қарши гербицид қўлланилади. Гербицид сепишдан 3—4 кун олдин шолипоянинг суви тўхтатилади. Шароитни ҳисобга олган ҳолда ҳар гектарига 20—30 килограммдан гербицид сепилади. Шу йўл билан бегона ўтлар қириб ташланади.

* * *

Термиздан Гагарин районига бориладиган йўлнинг икки томони бора-боргунча яхши пахтазорлар, боғ ва сабзавот пайкаллари.

— Мана Саодатнинг далаларига ҳам етиб келдик деди ҳамроҳимиз. Тўғри шийпонга бораверамиз. Уни ўша ердан топамиз.

Шийпонда бизни нозиккина аммо ҳар гапни чертиб гапирадиган чаққон қиз мулойимгина қарши олди.

— Танишинг, Саодат деди ҳамроҳим менга қараб.

Унинг нозик, аммо чайир бармоқлари меҳнатда пишганлигидан далолат берарди. Суҳбатимиз мавзуи ердан фойдаланиш, юқори ҳосил етиштириш омиллари ҳақида борди.

— Олдинлари шоличиликда алмашлаб экишга кўп эътибор қилинмасди, деб гап бошлади Саодат вазмин оҳангда. Ўтган йилдан бошлаб алмашлаб экишни жорий этишга астойдил киришдик. Шу мақсадда 80 гектар майдонга буғдой, арпа экилди. Шу билан бирга экин майдонларига кўплаб маҳаллий ўғит чиқардик. Ҳар йили картограммага асосан кам унум шолипоялар гектарига 30—40 тонна маҳаллий ўғит билан озиқлантирилаяпти. Мана натижаси ёмон бўлмади. Ана шу майдонлардан 2—2,5 ҳисса кўп ҳосил оляпмиз.

Саодат бу сўзларни дадил гапирди. Унинг дончиликни юксалтиришга бўлган қизиқиши, меҳр-муҳаббати, очиқ-ойдин фикрлашишидан, ҳаракатидан яққол сезилиб турарди. Саодат бошлиқ шоликорларнинг юбилей йилидаги марралари юксак. Улар шу йилда беш йиллик планини ошириб бажаришга сўз беришган. Ҳозир далаларда ана шу улуғ мақсад сари дадил кураш бораяпти. Бу курашда бригада саркори, Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофоти лауреати Саодат Элмуродова олдинги сафда бормоқда.

Ана у тонг саҳарлаб яна шолизор оралаб юрибди. Дала бўйлаб эсаётган сарин еллар унинг бахти-саодати ҳақида куйлаётгандек. Уни далага, меҳнатга чорлаётган шижоатга ундаётган ҳам хаёлларидаги янги-янги режалар, кўнгил тубидаги орзу-интилишлар.

Н. ТЎРАЕВ.
Гагарин районидаги «Искра» совхози.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК МУСТАҲКАМЛАНСИН

Бутун ер юзида халқларнинг тинчлик учун, ядро уруши хавфини тугатиш, халқаро вазиятни тубдан соғломлаштириш учун кураши кенгайиб бормоқда. Ўз ташкил топган дастлабки кунлариданоқ тинчлик ва социал тараққиётнинг улуғ ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб келаётган Советлар мамлакати бу курашда пешқадамлик қилаётганлиги ғоят рамзий бир ҳолдир. АҚШнинг ҳарбий устунликка эришиш йўлидаги агрессив, иғвогорлик ҳаракатларига Совет Иттифоқи ўзининг ленинча ташқи сиёсатини, амалий мулоқотни давом эттириш йўлини, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш йўлини муттасил қарама-қарши қўйиб келмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, КПСС XXVI съезди таклиф этган 80-йилларнинг тинчлик программаси ва Л. И. Брежневнинг янги ташаббуслари уруш хавфини камайтиришнинг, кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришнинг, ҳар хил тузумдаги давлатлар кенг ҳамкорлигини ривожлантиришнинг реалистик, амалий йўлларини кўрсатади, мураккаб халқаро проблемаларни муҳолифлик йўли билан эмас, балки ҳалол, тенг ҳуқуқли музокаралар асосида ҳал этиш имкониятини очади.

Совет Иттифоқининг тинчлик ташаббуслари бутун дунёда кенг миқёсда қўллаб-қувватланмоқда ва астойдил маъқулланмоқда. Куни кеча расмий визит билан Москвага келган БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр СССРнинг таклифларига юқори баҳо бериб бундай деди: «Мен энг муҳим деб ҳисоблаган ташаббуслар орасида аввало Л. И. Брежневнинг СССР ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида ўз зиммасига аниқ мажбурият олиши ҳақидаги тантанали баёнотини кўрсатиб ўтмоқчиман», Башарти бошқа ядровий давлатлар ҳам ўз зиммаларига мана шундай мажбурият олсалар, бу нарса амалда умуман ядро қуролини ишлатишни тақиқлаш билан баравар кучга эга бўлур эди, деди сўнгра БМТ Бош секретари. У стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасидаги музокараларнинг катта аҳамиятини ҳам уқтириб ўтди, ҳамда СССРнинг ҳар иккала томон стратегик қуролни миқдор жиҳатидан кўпайтирмаслик ва уни модернизациялашни имкони борича қисқартириш тўғрисида бир битимга келиш тўғрисидаги таклифи муҳимлигини таъкидлади.

Яқинда ГДР халқ палатаси ташқи сиёсат масалалари комитети СССРнинг янги тинчлик ташаббусларини маъқуллади. СССР ва бошқа социалистик давлатларнинг тинчликсеварлик ташаббуслари, деб уқтирди комитет, ядро урушининг олдини олиш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлидаги кураш—тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида ҳал этилиши лозим бўлган энг зарур вазифа эканлигидан яққол далолат беради.

ЧАДДАГИ МОЖАРО ДАВОМ ЭТМОҚДА

Чаддан олинаётган хабарлар марказий Африканинг шу давлатидаги вазият яна кескинлашганлигидан дарак беради. Бу мамлакатда 1960 йил августида мустақиллик эълон қилинган пайтдан бери йигирма йилдан кўпроқ вақт мобайнида ўзаро кураш давом этмоқда. Мамлакат чорвачилик билан шуғулланадиган мусулмон қабилалар яшовчи иқтисодий жиҳатдан нисбатан қолоқ шимол билан аҳолиси асосан христиан динига топинувчи, иқтисодий жиҳатдан бир мунча ривожланган жануб ўртасидаги ўткир зиддиятлар гирдобига тушиб қолган.

Шу йил июнида Хиссен Хабре бошчилигидаги шимол қуролли кучлари (ФАН) — Чад пойтахти — Нжамена шаҳрини деярли жангсиз ишғол қилди. Чад миллий бирлик ўтиш ҳукуматининг собиқ раиси Гукуни Уэддей мамлакатни тарк этишга мажбур бўлди, Х. Хабре эса ўзини ўзи тузган ҳарбий кенгашнинг раиси деб эълон қилди. Ҳақиқатда унинг ҳокимияти Чаднинг шимолий районларидагина тўла-тўкис ўтади. Жанубда эса ФАТ ташкилоти — яқин вақтларгача А. Камуге бошчилик қилиб келган Чад қуролли кучлари назорат қилмоқда.

Яқинда Чад пойтахти — Нжаменадан хабар қилишларича, ФАТда исён кўтарилган, А. Камуге ағдариб ташланган ва номаълум жойга яширинган, исёнчилар эса Чад проблемасини тинч ҳал этиш йўлини излаш учун Х. Хабре билан ҳамкорлик қилиш ниятида эканликларини эълон қилганлар. Бу воқеа гарчи ҳали 4,5 миллионга яқин аҳоли яшайдиган мамлакатда рақобат қилаётган ўнтадан ортиқ гуруҳ ўртасида яраш бўлганлиги тўғрисида гапириш учун асос бўлмаса ҳам, ҳар ҳолда катта аҳамиятга эга бўлиши мумкин.

Халқаро ҳамжамият билан Африка бирлиги ташкилоти (АБТ)нинг Чад можаросини бартараф этиш йўлидаги интилишлари ҳозирча сезиларли натижа бергани йўқ. Муҳим стратегик аҳамиятга эга бўлган бу мамлакатдаги аҳволнинг беқарорлигидан фойдаланиб, у ердаги ўз таъсирини қўлдан бермаслик истагида бўлган бир қанча Ғарб давлатларининг кирдикорлари ҳам бу проблеманинг ҳал этилишини барбод қилмоқда. Айни вақтда Ғарб Чаддаги воқеалар хусусида АБТда вужудга келган ихтилофлардан фойдаланиб қолишга интилмоқда, Африкадаги мустақил давлатлар ўртасида зиддиятларни кучайтиришга ва уларга империалистлар учун манфаатли сиёсатни тиқиштиришга уринмоқда.

Чадда вужудга келган вазият оқибатида мамлакат экономикаси бутунлай таназзулга учради. Қишлоқ хўжалиги абгор бўлди, инфраструктура бузилди. Чад деҳқонларининг қўллари тинч меҳнатни қўмсамоқда. Узоқ давом этган ўзаро жанжаллар халқнинг жонига тегди ва у тинчлик ва миллий бирлик орзуси билан яшамоқда.

Бу орзунинг рўёбга чиқиши ўзаро курашаётган гуруҳлар манфаатларининг сиёсий донишмадлигига, ўзларининг шахсий интилишларини тийиб, жафокаш халққа тинчлик ва осойишталик бериш учун ўзларида куч топа олишларига боғлиқ. Чаддаги аҳволни тартибга солиш мустақил Африканинг позицияларини ва Африка бирлиги ташкилоти бирлигини мустаҳкамлашга ҳам ижобий таъсир қилган бўлур эди.

В. МАТЯШ,
С. КАМЕНСКИЙ.
(ТАСС).

ЯКДИЛОНА ҚАРОР

ФАС, 11 сентябрь. (ТАСС). Араб мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқларининг 12 кенгаши Марокашнинг Фас шаҳрида ўз ишини тамомлади. Кенгаш қатнашчилари — 19 Араб давлатининг делегацияси ҳамда Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат бошчилигидаги Фаластин озодлик ташкилотининг делегацияси Исроилнинг Фаластин ва Ливан халқларига қарши хиёнаткорона агрессияси натижасида Яқин Шарқда вужудга келган аҳволни, Фаластин муаммосини, Эрон—Ироқ қуролли можаросини тўрт кун давомида муҳокама қилдилар.

Кенгаш якдиллик билан якунловчи декларация қабул қилди, унда Яқин Шарқдаги аҳволни тинч бартараф этиш плани баён қилинган. Саккиз банддан иборат бўлган шу планда Исроил қўшинларини 1967 йилда араблардан босиб олинган ҳамма территориялардан, шу жумладан Қуддуснинг арабларга тегишли қисмидан олиб чиқиб кетиш, Тель-Авивнинг араблардан босиб олинган ерларда 1967 йилдан кейин барпо этилган ҳамма Исроил манзилгоҳлари тугатилиши талаб қилинган. Фаластинлик Араб халқининг миллий ҳуқуқларини Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили — Фаластин озодлик ташкилоти раҳбарлигида таъминлаш, пойтахти Қуддусда бўлган мустақил Фаластин давлатини тузиш кўзда тутилади.

СОХТА ХАБАР РАД ҚИЛИНДИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнам ахборот агентлиги ВИА Япониядаги Киодо Цусин агентлигининг гўё Вьетнам Кампучия — Таиланд чегарасига қўшин тўплаб қўйди, деган туҳмат хабарларини рад қилди.

Доимо тарқатилаётган мана шундай сохта хабарлар, деб уқтиради ВИА агентлиги, Кампучиядаги қуролли кучларининг муайян қисмини олиб чиқиб кетишга қарор берган Вьетнамнинг холис ниятини обрўсизлантириш мақсадини кўзлайди. Бу хабарлар Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари ўртасидаги муносабатларда кескинликни вужудга келтиришга, шу регионда тинчлик ва барқарорлик муҳитини қўпоришга қаратилган.

ВАШИНГТОННИНГ ЗЎҒИМИГА ҚАРАМАЙ

ЛОНДОН, 11 сентябрь. (ТАСС). Шотландиянинг Глазго портидан Совет «Стахоновец Ермоленко» кемаси жўнаб кетди. Унга Сибирь— Ғарбий Европа газ қувури учун Англияда тайёрланган олтита турбина ортилган. Кема жўнаб кетиши биланоқ АҚШ савдо министрлиги Англиянинг «Жон барун инжиниринг» компаниясига ва унинг учта филиалига нисбатан камситувчилик чоралари жорий этилишини эълон қилди. Ҳалиги турбиналар шу корхоналарда ишлаб чиқарилган эди.

Ай-Ти-Ли телекомпанияси шарҳчисининг сўзларига қараганда, Вашингтоннинг бу чораси «бош министр М. Тэтчер ва Британия ҳукуматини дарғазаб қилди. «Бош министр маҳкамаси вакили берган баёнотда айтилишича, кабинет бошлиғи «Қўшма Штатлар маъмуриятининг Англия савдо манфаатларига аралашиш йўлидаги ҳар қандай уринишларидан норозилик изҳор этади». Лейбористлар оппозициясининг вакили парламент депутати Ж. Смит ҳукуматни Американинг жазо чораларига ҳар қандай воситалар, шу жумладан муқобил чеклаш чоралари билан кескин зарба беришга чақирди.

Буюк Британия Савдо министрлиги Қўшма Штатлар тиқиштираётган тақиқни Англиянинг яна икки компанияси писанд қилмай ишлайберсин, деб фармойиш берди. Мана шу фирмалар — «Уолтер кидде компани» ва «Эндрю корпорейшн» газ қувури учун ўт ўчириш асбоб-ускуналари ва алоқа воситалари етказиб бериш соҳасидаги буюртмаларни бажармоқда.

ГДР. Бу йил республикада 5 миллионга яқин киши касаба союз йўлланмаси билан мамлакатнинг кўкаламзор жойлари, тоғлар ва денгиз қирғоқларида жойлашган курортларда дам олади.

СУРАТДА: Озод немис касаба союзлари бирлашмасига қарашли Фридрихроддаги (Эрфурт округи) Август Бебел номли дам олиш уйи.

АДН-ТАСС фотоси.

Суратда: «Тошкент олтин кузи» Бутуниттифоқ фестивалида қатнашаётган Сибирь Давлат Красноярск рақс ансамбли ўйинчилари.

С. Маҳкамов фотоси.

ФЕСТИВАЛЬ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Серқуёш республикамиз бўйлаб совет музикаси ва қўшиқлари янграмоқда. 10 сентябрь куни В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройида очилган «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ музика фестивалига барча иттифоқдош республикаларнинг таниқли ашула ва рақс ансамбли коллективлари ташриф буюришган. Мазкур анъанавий фестивал қатнашчилари айни кунларда республикамиз областларида бўлиб у ерда юбилей йили улкан «оқ олтин» хирмони учун курашаётган дала меҳнаткашлари билан учрашмоқдалар. Мухбиримиз куни кеча фестивал иштирокчилари билан суҳбатлашди. Қуйида ана шуларнинг айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

ҚЎРИҚ ТЕНГДОШИ

Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» китобида қуйидаги сатрлар бор: «Қўриқдаги ишлар нақадар машаққатли бўлмасин, худди ўша даврда Қозоғистон Давлат ашула ва рақс ансамбли юзага келди». Бу бизнинг коллективимиз ҳақида айтилган. Ансамблимиз Қозоғистондаги қўриқ ерларни ўзлаштириш ишлари кенг кўламда олиб борилаётган бир пайтда, яъни 1955 йилда ташкил этилган. Маълумки бу улуғвор ишда иттифоқимизнинг барча жойларидан келган ўнлаб миллат вакиллари қатнашган. Шу боисдан ансамблимиз йўналиши бошланишиданоқ интернационализм руҳида бўлиб, репертуаримиздан қозоқ халқ қўшиқ ва рақсларидан ташқари иттифоқдош республикалар халқларининг қўшиқ ва рақслари ҳам кенг ўрин олган. Ансамблимиз ўзининг 27 йиллик фаолияти давомида республикамиз меҳнаткашларининг эътиборини қозонди. Унинг чиқишларига Ирландия, Венгрия, ГДР ва бошқа кўплаб чет эл давлатлари томошабинлари юқори баҳо бердилар.

— «Тошкентнинг олтин кузи» фестивали кўпмиллатли совет халқининг қардошлик ва дўстлигининг ёрқин намунасидир. Биз Фарғона областида бўламиз. У ерда область пахтакорлари, чорвадорлари, ишчилари билан учрашамиз. Бу учрашувлар ансамблимиз коллективи ёдида узоқ вақт сақланиб қолади.

А. ТАРҒАКОВ,
Қозоғистон ССР Давлат хизмат кўрсатган ашула ва рақс ансамбли директори.

ДЎСТЛИК РАМЗИ

Биз «Тошкентнинг олтин кузи» фестивалига СССРнинг 60 йиллигига бағишланган катта концерт программасини олиб келдик. Репертуаримиздан Латвия халқи қўшиқ ва рақсларидан ташқари кўпмиллатли совет халқининг қўшиқ ва рақслари ҳам ўрин олган. Ўзбекистонда ўтаётган Бутуниттифоқ фестивалига ансамблимиз ўзининг тўлиқ состави билан келган. Биз Тошкентдан ташқари республикамизнинг Навоий ва Қарши шаҳарларида бўламиз. Мазкур область пахтакорлари ва чўлқуварлари билан учрашамиз. Ўйлаймизки бу учрашувлар ижодий ишимизга катта ёрдам беради.

Жагата УЛДИС,
Латвия ССР Давлат хизмат кўрсатган «Дойле» рақс ансамблининг бадиий раҳбари.

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ ЮГУРУВЧИЛАР КУНИ

ЧАҚҚОНЛИК, ГЎЗАЛЛИК ВА МАҲОРАТ КЎРИГИ

Кейинги йилларда кўпгина катта ва кичик ёшдаги кишилар югуриш ва спортча юришнинг қадрига етадиган бўлиб қолишди. Негаки, бундай мусобақалардан сўнг улар ўз соғлиқларини чиниқтириб, кўплаб дўстлар ҳам орттиришади.

Мамлакатимиз қатори пахтакор ўлкамиз шаҳар ва қишлоқларида ҳам Бутуниттифоқ югурувчилар кунига катта тайёргарлик кўрилди. Чунончи, кўп жойларда мазкур физкультурачилар байрами олдидан бўлган турли хил мусобақаларда иштирокчилар чаққонлик, гўзаллик ва маҳорат кўригидан ўтдилар. Физкультура ва спортнинг оммавийлигини оширишда муҳим роль ўйнайдиган бу мусобақалар ниҳоятда қизғин баҳсларга бой бўлди.

Андижонда хотин-қизлар ўртасида 500 метр, эркаклар ўртасида минг метр масофага бўлган югуришда 3 мингдан зиёд киши қатнашди. Ёзги спорт мавсумининг очилишига бағишланган мазкур мусобақаларда йигит-қизлар яхши натижаларга эришдилар. Табиийки, бу ўз навбатида Бутуниттифоқ югурувчилар кунига тайёргарликнинг дастлабки босқичи бўлди. СССР спорт комитетининг Андижон области бўйича енгил атлетика давлат тренери В. Артамоновнинг фикрича, югурувчилар куни олдидан турли жойларда ўтказилган стартлар кўнгилдагидек бўлди. Бугун Андижон областида қарийб 3 минг нафарга яқин киши стартга чиқади. Улар етти километрли масофага 20 босқичли эстафетада куч синашадилар.

Наманган областида ҳам миллионлар байрами — югурувчилар кунига катта тайёргарлик кўрилган ҳолда келинди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, 750 га яқин физкультура коллективи турли масофаларга ўтказиладиган югуришларда иштирок этишади. Область районларида байрамни муваффақиятли ўтказиш учун барча ишлар амалга оширилди.

Шуниси эътиборга лойиқки, наманганлик физкультурачилар ўртасида кишини соғломлаштирувчи югуриш мусобақаси кенг оммавийлашиб боряпти. Биргина мисол. Июль ойида ўтказилган енгил атлетикачилар кроссида 6 мингга яқин киши иштирок этиб, голиблик учун баҳс юритди. Бу албатта, Бутуниттифоқ югурувчилар куни олдидан дастлабки синов бўлди.

Косонсой районидаги «Правда» колхозида ҳам спортнинг оммавийлигига катта эътибор берилмоқда. Хўжалик аъзоларининг ярмидан кўпи актив физкультурачилар, ГТО нишондорларидир. Улар ихтиёрига югуриш йўлкалари бўлган стадион, спорт зали, 2 та спорт комплекси бериб қўйилган. Колхоз спортчилари югурувчилар куни физкультурачиларнинг ҳақиқий байрамига айланиши учун ибратли ишларни амалга оширдилар.

Пойтахт область Бекобод райони физкультурачилари ҳам байрамни кўнгилдагидек ўтказиш учун пухта тайёргарлик кўришди. Эътиборли томони шундаки, Бекобод металлургия комбинатида, «Бекабадцемремонт» корхонасида ва бошқа жойларда югуриш мухлислари кўплаб топилади. Бугун бекободлик спортчилар ҳам оммавий стартларга чиқишади.

Сирдарё области физкультура коллективлари ҳам Бутуниттифоқ югурувчилар кунига яхши тайёргарлик кўрдилар. Жойларда ўтказилган кросс мусобақалари ана шу байрамга ҳозирликнинг асосий босқичи бўлди, десак янглишмаган бўламиз. Бунда тажрибали тренер ва мутахассислар мусобақаларнинг кўнгилдагидек ўтиши учун масъулиятни ўз зиммаларига олишди. Байрамолди кунлари айниқса, Гулистондаги «Спартак» стадиони кишилар билан гавжум бўлди. Бу ерда улар ГТО ҳафталигида актив иштирок этишди.

Бир сўз билан айтганда, пахтакор ўлкамиз физкультурачилари Бутуниттифоқ югурувчилар кунига пухта ҳозирлик кўрган ҳолда келишди. Бугун республикамизнинг турли бурчакларида бўладиган оммавий мусобақаларда улар яна бир бор чаққонлик, эпчиллик ва маҳорат кўригидан ўтишади.

О. ФЕДОРЧЕНКО.
СССР спорт комитетининг Ўзбекистон бўйича енгил атлетика тренери.

● БОКС

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

«Локомотив» Ўзбекистон Советининг очиқ чемпионати ниҳоясига етди. Тошкентда ўтказилган ринг «жанг»ларида ғолиблик учун кескин кураш борди.

Майдон эгалари вакилларидан, айниқса, В. Банних ажойиб маҳорат кўрсатди. 54 килограммгача бўлган вазнда рингга чиққан бу иқтидорли спортчи мастерлик нормативини ҳам бажарди.

Шунингдек, «Меҳнат резервлари» вакиллари Н. Бикметов, О. Зокиров, А. Яригин, Р. Гришев, «Меҳнат» жамияти аъзоси В. Эгамназаров, Р. Дин, «Буревестник» командасидан А. Зокиров ва О. Дятловлар ҳам ўз вазнлари бўйича ғолиб чиқиб, ҳурмат шохсупасининг юқори поғонасидан ўрин эгаллашди.

● ДЗЮ-ДО

ҚАҲРАМОН СОВРИНИ УЧУН

Хоразм областидаги Нариманов номли колхозда ўтказилган турнирга якун ясалди. Бунда иштирокчилар мазкур хўжаликнинг собиқ раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Дўсов хотираси соврини учун ўзаро беллашдилар.

Ҳар бир вазндаги учрашувлар ниҳоятда қизиқарли ўтди. Томошабинлар курашнинг бу тури ҳадисини олиб бораётган спортчиларни қарсаклар билан олқишлаб турдилар. Шуниси эътиборга лойиқки, шу хўжаликнинг кураш секцияси қатнашчилари — Д. Болтаев, М. Абдуллаев, Э. Отажонов ҳамда И. Шапоринлар ҳамқишлоқлари ишончини оқлаб, ўз вазнлари бўйича биринчи ўринни эгаллашди.

● ФУТБОЛ

МАЙДОН ЭГАЛАРИ УСТУНЛИГИДА

Ўтган жума куни Москвада «Спартак» командаси футболчилари Кутаисининг «Торпедо» коллективини қабул қилишди.

Ўйин майдон эгалари ташаббуси остида ўтди. Улар тўртинчи минутдаёқ ҳисобда (Гаврилов — пенальтидан) олдинга чиқишди. Танаффусдан сўнг спартакчилар меҳмонлар дарвозасига иккинчи тўпни киритишга муваффақ бўлишди. Бунда Шавло томонидан узатилган тўпни қабул қилган Черенков мўлжални аниқ олди. Шундай қилиб, спартакчилар чемпионатда навбатдаги ғалабани қўлга киритишди.

ДЕҲҚОН БУВА ҚИШЛОҚ КЕЗАДИ

АНТИҚА МАКТУБ

Деҳқонбува республикамиз область, районларидаги ўз мухлисларидан турли-туман хат-хабарлар олиб туради. Куни кеча Сирдарё областининг Комсомол районидан антиқа мактуб олди. Ҳурматли газетхон, Деҳқонбува уни бажонидил сизнинг эътиборингизга ҳавола қилишни лозим топди.

Ушбу номам ҳурматли Деҳқонбувамизга етиб маълум бўлсинки, каминангиз, беминнат дастёрингиз қаторида Комсомол район «Ленинград» совхози территориясидаги 12—савдо магазинида бўлиб ўтган ҳангомани қоғозга тушириб йўллаяпман.

...Соат кечки етти ярим. Кўча бошидаги магазиндан одамлар бирин-кетин харид қилган буюмларини кўтариб чиқишяпти. Остона босиб, ичкари кирдим. Ўттиз беш ёшлардаги хушрўйгина аёл қўли-қўлига тегмай савдо қиляпти.

—Ароқнинг чоғроғидан йўқми? — тусмоллаб сўрадим ундан.

— Бизда жондан бўлак ҳамма нарса топилади, оповси, ярим литрли «Русская водка» маъқул келадими?— савол ташлади у.

— Айни муддао! — дедим-у, ўн сўмликни пештахтага ташладим. Бир зумда йўқ ердан айтган ароғини олиб, ҳаворанг қоғозга ўраб берди.

— Айтмоқчи, яхши сигаретдан топилмайдими? — дегандим, пастга яна бир энгашиб, икки пачка «Феникс» узатди. Ҳар энгашганда йўқни йўндираётганига маҳлиё бўлганча, сигаретнинг бошқа туридан сўраб кўрдим. Кўз очиб-юмгунимча пештахта устида икки пачка «Стюардесса» пайдо бўлди. Қойил!

Сотувчи аёл ҳисоб-китобни ҳам боплаб ташлади. Қайтимига бир сўм узатди-да, ширингина кулиб қўйди. Мендан кейинги харидорга «Русская вокда»дан яна биттасини пештахта остидан олиб бериб, олти сўмликни қоқиштириб қолди.

— Ие, дедим ўзимча. Ҳали менгаям 5 сўм 30 тийинлик ароқ олти сўмга тушдими?

Олганларимнинг ҳаммасини қайтадан чўтга солдиртирдим.

— Қаранг-а, бир сўм эллик тийинга янглишиб кетибман, — деди сотувчи бамайлихотир.

— Йўғ-е, — дедим мен.

У яна чўт соққаларини шарақлата кетди.

— Бир сўм етмиш тийин ҳақингизни уриб қолибман, — деди у ниҳоят ва кечирим сўрашга киришди.

Гуноҳини бўйнига олиб, кечирим сўраб турган сотувчининг тантилигидан ҳайратланиб, магазин мудирини чақиртирдим. Неъмат Тошпўлатов деган барвастагина йигит экан. Қолаверса, анча пишиқ ҳам чиқиб қолди: бўлган воқеани айтиб, муносабатини билмоқчи бўлувдим, бирдан ловуллади-кетди:

— Кечирасиз, мен сизнинг пул берганингизни кўрганим йўқ. Хўш, қайси номердаги пулни бердингиз? Номерини айтинг. Бунақа ишга келган одам, биринчидан, у-бу харид қилади. Қани гувоҳларингиз? Гувоҳсиз биз сизни тан олмаймиз, кечирасиз.

Лекин сотувчи Зоя Танцура ростини айтишдан тонмади.

— Айбимиздан бош тортмаймиз. Нега бўйнимизга олмас эканмиз! Ҳақиқатан ҳам биз болгар сигаретларини юқори нархларда сотамиз.

— Масалан, қанчадан?

— Ҳар хил-да. Олтмиш тийиндан. Етмиш тийиндан сотган вақтимиз ҳам бўлади...

— Ҳозир қанчадан тўғри келди?

— Сизга 75 тийиндан сотдим.

— Айтингчи, нархи қанчалигини биласизми ўзи?

— Яхши биламиз, эллик тийин.

Сотувчининг бундай рўйрост гапларидан кейин магазин мудирининг попуги пасайди-қолди.

Начора, бир шиша ароғу, тўрт пачка сигаретдан уриб қолинган бир сўм етмиш тийин қонуний қайтим масаласида Комсомол район матлубот жамиятлари союзи правлениеси раисининг қабулига йўл олдим. Раис ўринбосари Қўчқор Абдураззоқовга бор гапни ипидан-игнасигача оқизмай-томизмай айтиб бердим. Сигирнинг шохига урсанг туёғи зирқиллайди, дейишарди. Лекин бу гапларга раис ўринбосари тил учида «гаплашамиз, текширамиз» деб қўяқолади.

Хуллас, шунақа гаплар, Деҳқонбува. Сиз нима дейсиз? Правление раҳбарлари сўзларининг устидан чиқиб, қаллоб сотувчиларга бирор чора кўришармикин, ёки «қорлар ёғди-ю, излари босилиб кетди» деб ўзларини билмаганга солиб юришаберишармикин?

Сизга эҳтиром ила, жиянингиз, Т. СОБИТОВ.

ТОМОШАХОНАДАГИ ҲАНГОМАЛАР

Ленинград район кинолаштириш идорасига қарашли томошахоналарга кирмабсиз, оламга келмабсиз. Кўз кўриб, қулоқ эшитмаган томошаларнинг зўри шу ерда экан.

Яқинда юрт хизмати билан шу районда бўлган эдим. Юмушларимни тугатиб, хотиржам кинохонага кириб, маданий дам олмоқчи бўлдим. Ҳолва деган билан оғиз чучимас экан, азизларим. Кинохонани излаб у ёққа бордим, бу ёққа югурдим, қани энди бирортаси очиқ бўлса. Бирининг эшигида филнинг калласидек қулф осиғлиқ, яна бири эса ремонт кўрмаган тегирмонхонани эслатади, эшигидан мўралашга юрак бетламайди. Сўраб-сўраб тепасига «Нурафшон» кинотеатри деб ёзиб қўйилган томошахонани топиб келдим. Томошахона олдида тумонат одам. Баъзилари писта чақиб, баъзилари сигарет тутатиб, тизилишиб ўтиришибди. Мен ҳам одамлар сафига ўтиб, томоша бошланишини кутдим.

Ярим соатлар чамаси ўтган эди, «томоша бошланармиш», деган «хушхабар» оралаб қолди. Одамлар эшикка ёпирилди. Контролёр томошабинлардан бирининг билетини йиртиб, бирининг билетини қайириб ичкарига қўя бошлади.

Омадим келиб ичкарига кириб олдим. Жойдан умид йўқ. Тик оёқда амаллаб кинони томоша қиляпман. Э, аттанг, бир пайт иштаҳа билан ичаётган ошингиздан тош чиққандек, томошанинг энг қизиқ жойида лента узилиб қолса бўладими? Аввалига техника нуқсони бўлса керак, деб ўйловдим. Томошадаги ҳангоманинг қизиғи кейин чиқди. Билсам, гап бошқа ёқда экан.

Бир кесак билан икки қарғани уришга ўрганган устаси фаранг киномеханиклар баъзан битта кинони бир вақтнинг ўзида икки қишлоқда кўрсатишар экан-да. Бир ерда бўшаган лента қисмларини зир югуриб бошқа кинотеатрга ташиб туришаркан. Ана шундай вақтда томошабинлар фильмнинг ярмини кўриб, қолган қисмини етказиб келишгунча кутиб ўтиришга кўникиб қолишган экан.

Шошилмай гапнинг охиригача эшитинг. Кўрсатилаётган томоша сифати ҳалигидақа, лекин текин даромадга келганда ўроқда йўқ, хирмонда ҳозир кишилар кўпайиб қолганини эшитиб ёқамни ушладим. Улар ишламасдан ведомостга қўл қўйиб бемалол ҳақ олиб келишаркан. Масалан дейсизми? Тўқайтепа киномеханигига ёрдамчи сифатида расмийлаштириб қўйилган А. Ким деган киши узоқ йиллар мобайнида ойига 62,5, кейинчалик 75 сўмдан маош олиб, жами 3916 сўм ўзлаштирган бўлса, киноремонт устаси штатига расмийлаштириб қўйилган тўққизинчи синф ўқувчиси А. Кердимелиди 734 сўм ҳақ олган. Кинодирекция директорининг «шофёр»ига (бундай штат йўқ) фаррош сифатида уч йил давомида қонунсиз 3 минг 500 сўм маош тўланган.

Хўш, шунча камчиликлар аниқланибди, оқибати нима бўлди дерсиз? Кинодирекция директори Ҳ. Расуловга қаттиқ ҳайфсан берилди. А. Ким номи билан маош олиб юрган Қўқон кинопрокати бўлими директори А. Югай бошқа ишга ўтказилди. А. Югай каби қўлини совуқ сувга урмай қонунсиз маош олиб келганлар олган «омонат»ларини давлатга қайтаришдими?

Бе, қайтариш қаёқда, лоақал пинаклари бузилса-чи? Тўғри-да, сифатсиз кино хизмати-ю, бундай ишламасдан тишлашга ўрганганларга Ҳ. Расулов ҳомийлик қилиб келгандан кейин қандай қилиб қайтаришсин. Сиз нима дейсиз, Деҳқонбува? Шу ҳам инсофданми?

Деҳқонбуванинг жияни.
О. ФАРМОНОВ.
Фарғона области.

Деҳқон бувага жавоб беришди

«Диққат... Карл Маркс номли колхоз радиоузелидан гапирамиз. Эшитмадим деманглар, колхоз территориясидаги район маиший хизмат кўрсатиш комбинатига қарашли комплекс қабул пункти Амола опа Қозоқбоеванинг уйига кўчирилди. Тозалатадиган, тиктирадиган кийим-кечакларингиз бўлса, опанинг уйига олиб келаверинглар-ҳей».

Бу антиқа хабардан ҳайратга тушган Деҳқонбува «Қишлоқ ҳақиқати»нинг шу йил 28 июль сонидаги «Эшитмадим деманглар» сарлавҳали мақоласида қабул пунктига бино ажратиб беришни пайсалга солиб, колхозчиларни овора-сарсон қилиб қўйган колхоз правлениеси раҳбарлари адресига дўстона фикрини айтиб ўтган эди. Яқинда халқ депутатлари Пайариқ район Совети ижроия комитетининг раиси ўрток О. Н. Нафасовадан Деҳқонбувага қуйидаги мазмунда жавоб хати келди.

— Ҳурматли Деҳқонбува, райондаги Карл Маркс ва Крупская номли колхозлар правлениелари шаънига билдирган танқидий мулоҳазаларингиз текширишда юз фоиз тасдиқланди. Мақолада тилга олинган ҳар иккала хўжалик правлениеси комплекс қабул пунктлари учун алоҳида бино ажратиб берди. Ҳозир бу пунктларда аҳолининг оғирини енгиллаштирувчи ремонт ва тикув-бичув ишлари бошлаб юборилди.

Дими ҳуржунда ўшларнинг изоҳли луғати

ПУЛ — баъзи бировларни вақтинча арши-аълога чиқариб, «қудратли» қилиб турувчи қоғоз.

ВОРОНКА» — учар бензинурушлар тилида нефть маҳсулотлари устига қўйиладиган қўшимча «жиғилдон» нархи.

ҒИЙБАТЧИ — борингда бол томизиб мақтайдиган, йўғингда қора суркаб вайсайдиган ғаламис.

Юсуфжон УСМОНОВ.

Баҳорда молхонани тантана билан фойдаланишга топширишган эди, кузда тантана билан ремонт қилишга келишди.

Л. Абдуллаев чизган расм.

ДЕҲҚОНБУВА ЎГИТЛАРИДАН

Тўнинг ямоқ бўлса ҳам,
Дилинг ямоқ бўлмасин.

* * *

Ёлғончини сўзидан эмас, кўзидан бил.

* * *

Юлғич юлиб тўймайди.

* * *

Савдогарнинг совғасидан қўрқ.

* * *

Қозон қораси кетар,
Юз қораси кетмас.

* * *

Қоқилсанг тошдан ўпкалама.

ОБ-ҲАВО

(12 СЕНТЯБРДАН 19 СЕНТЯБРГАЧА)

Ўтган ҳафта ҳавоси қуруқ ва ўта иссиқ келди. Ўртача ҳарорат кўп йиллик кўрсаткичлардан 3—6 даража юқори бўлди.

Келгуси ҳафта бошида ҳавонинг иссиқ ва қуруқ бўлиши сақланиб туради, кечаси 13—18, кундузи 31—36 даража атрофида иссиқ бўлади. Фақат республиканинг шимолий районларидагина айрим ерларда ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлади.

Шундан кейин атмосфера оқими Шарққа кўчиб, республиканинг марказий ва шарқий районларида ҳам ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлишига олиб келади. Ҳамма ерда ҳарорат пасайиб, кечаси 8—13, кундузи 23—28 даражани ташкил этади. Республика жанубида 27—32 даража иссиқ бўлади.

Об-ҳаво шароитларининг бузилиши қисқа муддатли. Ҳафтанинг иккинчи ярмида Ўрта Осиё районлари узра кечаси ҳаво оқимларининг ўзгариши кутилади. Ўзбекистон территориясига Кичик Осиё районларидан қуруқ ва иссиқ ҳаво кириб кела бошлайди. Ҳарорат кечаси 12—17, кундузи 29—34 даражагача кўтарилади. Умуман, ўртача ҳарорат кўп йиллик кўрсаткичларга яқин, республиканинг шимоли-ғарбий районларида нормадан 1—2 даража паст бўлиши кутилади.

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ДУШАНБА

13 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».

9.40 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг РСФСР халқ артисти Н. Н. Кутузов раҳбарлигидаги рус қўшиқлари академик хори О. Ковалёва қўшиқларини ижро этади.

10.15 «Фақат иккимиз». Бадиий фильм.

11.35 «Киносаёҳатчилар клуби».

12.35 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.

15.20 Шаҳарлар ҳақида ҳужжатли фильмлар программаси.

16.20 П. И. Чайковский. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт.

16.55 «Химия-82». Халқаро кўргазмадан репортаж.

17.15 «Оналар мактаби».

17.45 «РСФСР халқ артисти Г. Васильев куйлайди». Фильм-концерт.

18.00 «Партия планлари — халқ планлари». Белгород «Энергомаш» заводининг Озиқ-овқат программасини ҳал қилишдаги ҳиссаси.

18.30 Футбол шарҳи.

19.00 Нижневартовск шаҳар нефтчилар бадиий коллективларининг концерти.

19.30 «Экранда — кинокомедия». «Кубань казаклари». Бадиий фильм.

21.30 «Время».

22.05 «Ёшлар адреслари».

23.00 «Дунё воқеалари».

Спорт программаси

23.15 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади.

24.00 Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.

● МТ II

Профилактика муносабати билан 13 сентябрь, душанба куни Марказий телевидениенинг II программасида кўрсатувлар намойиш қилинмайди.

● ЎзТВ I

10.15 Кўрсатувлар программаси.

10.20 Табиатшунослик. Биз табиат билан танишамиз.

10.40 «Бу Оршада содир бўлган эди». Телевизион ҳужжатли фильм.

11.30 Табиатшунослик Биз табиат билан танишамиз [рус.].

11.50 «Ёқимтой жаноб Р...» Бадиий фильм.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.

18.05 Болалар учун фильм. «Туманний оролилик қалдирғоч».

18.30 Болалар учун. «Қузиоқлар даврасида».

19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат».

19.30 «Ахборот» [рус.]

19.45 «Қасос». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси [«Ўзбектелефильм»].

20.05 «Айкулаш». Фильм-концерт.

20.30 «Ахборот».

20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестрининг концерти.

21.30 Москва «Время».

22.05 «Бугун оламда нима гап!» Халқаро аҳвол кундалиги.

22.20 «50-парвоз ёши». Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг 50 йиллигига.

23.50 Янгиликлар.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ ГАЗЕТАСИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ҳамда муассаса ва турар-жойларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Республиканинг қишлоқ жойларида обуна чекланмаган ҳолда ўтказилади.

Обуни баҳоси бир йилга — 7 сўм 80 тийин.

Обуна бўлиш ва матбуотни вақтида етказиб бериш соҳасидаги барча саволлар бўйича газета редакциясига, унинг жойлардаги мухбирларига, шунингдек, «Союзпечать» агентликларига мурожаат қилишингиз мумкин.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41*

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-56-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-28. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 07418.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543.

А. 1112.